

Сад Номада

Co-funded by
the European Union

Сад Номада

Підхід на свіжому повітрі для сприяння
інклюзії та участі

За фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди та думки, висловлені в публікації, належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського агентства з питань освіти і культури (EACEA).

Ані Європейський Союз, ані EACEA не несуть за них відповідальності.

Автори:

MOE TEAM

Carlos Sanz, Michela Corti, Sergio Bolea

Revision: Ana Moralo

KERIC TEAM

Mirka Petříková, Šimon Mareček

Revision: Ivana Hrušková

APMM TEAM

Oussama Serroukh, Chaimae Agmuh Kchikich

RCW TEAM

Florencia Abelenda, Anna Pożoga, Khrystyna Kulchytska, Lukasz Fialkowski

Ілюстрація та графічний дизайн: Vladimíra Čabanová

QR-код документу Номада

Сад Номада

Сад кочівників - це місце, де кожен крок запрошує до пізнання себе та інших. Це безпечний простір, де природа заспокоює, не пригнічуючи, а навчання відбувається природно, без страху - як у саду, сповненому зростання і розуміння.

Назва походить від тих, хто брав участь у цій подорожі, уявляючи собі сад, квітучий від знань. Тут питання не в тому, що ви дізналися, а в тому, що ви пережили. І через цей досвід навчання починає зростати.

У саду Номада ви ніколи не будете на самоті. Ваші супутники пригод, лагідні гіді та природа - всі вони поруч з вами. Кожна частина цього місця містить у собі урок, і кожен погляд відкриває нову перспективу.

У саду Номада навчання ніколи не припиняється.

Це відкриті двері до нескінченної подорожі, але найголовніше...

ви ніколи не перестаете мріяти.

Вступ

Посібник «Сад кочівника» слугує посібником для педагогів, молодіжних працівників, фасилітаторів, молодих людей та всіх, хто зацікавлений у вдосконаленні своїх освітніх програм на свіжому повітрі. Він надає вичерпні знання щодо розуміння потенціалу цієї методики для активізації участі громади та сприяння соціальній інтеграції. Посібник охоплює різноманітні теми, включаючи технічні навички роботи на свіжому повітрі, як використовувати цю методологію з підходом до участі, інклюзивний потенціал освіти на свіжому повітрі, як впроваджувати освітні заходи на свіжому повітрі, а також деякі практичні приклади вправ та ігор, які стосуються всіх цих тем і використовуються в умовах свіжого повітря.

Цей посібник є результатом спільних зусиль, що впливають з довготривалої співпраці в рамках програми Erasmus+, яку координує Madrid Outdoor Education (Іспанія) у співпраці з KERIC (Словаччина), Association des Populations de les montagnes du Monde (Марокко) та Регіональним волонтерським центром (Польща). Завдяки спільним дослідженням, семінарам та дискусіям, посібник об'єднує різні точки зору на те, як використовувати освіту на свіжому повітрі в роботі з вразливими групами населення. Ця співпраця підкреслює важливість єдності та обміну знаннями для досягнення глибокого і спільного розуміння того, як використовувати методологію навчання на свіжому повітрі в різних країнах і культурах.

Крім того, цей посібник слугує теоретичною основою для онлайн-курсу, який ми розробили разом з усім консорціумом. Під час нашого інтерактивного онлайн-курсу учасники вивчать основні навички роботи на свіжому повітрі та отримають корисні поради, як використовувати цю методологію для сприяння інклюзії та участі. Незалежно від того, чи є ви педагогом, молодіжним працівником або ентузіастом активного відпочинку, цей курс пропонує цінну інформацію та практичні інструменти для розуміння партисипативного та інклюзивного потенціалу освіти на свіжому повітрі.

Ми сподіваємося, що «Сад Номади» стане надихаючим ресурсом для наших читачів, спрямовуючи їх у їхній подорожі та надихаючи новими ідеями на цьому шляху. Якщо у вас виникли запитання чи побажання, будь ласка, зв'яжіться з нами.

ІНДЕКС

	Теорія навчання через досвід та підхід до освіти на свіжому повітрі	12
	• Експериментальне навчання	12
	• Освіта на свіжому повітрі - зростання через природу та громаду	20
	• Висновок	26
	• Ключові ідеї розділу	27
	Інструментарій аутдор-педагога: Основні навички для здійснення безпечної діяльності	29
	• Педагогічний потенціал спортивного орієнтування: Історичний та емпіричний підхід	30
	• Природознавчі методи орієнтування на місцевості	32
	• Карти: Шлях до розуміння простору та взаємозв'язків	33
	• Компас: Розвиваємо вміння орієнтуватися за напрямком	37
	• Педагогічний потенціал природних матеріалів	38
	• Управління ризиками в навчанні на основі досвіду та активному відпочинку на природі	42
	• Найкращі практики для безпечної та шанобливої навчальної діяльності на свіжому повітрі	43
	• Висновок	46
	• Ключові ідеї розділу	47
	Працюємо разом: Група та участь в освітніх заходах на свіжому повітрі	49
	• Група	50
	• Активна участь: Надання учням можливості керувати своїм навчанням	54
	• Проектування з урахуванням розмаїття: Активізація групової участі	55
	• Роль фасилітатора: Баланс лідерства і нейтралітету	56
	• Групові ролі: Виховання лідерства та відповідальності	58
	• Практичні стратегії сприяння активній участі	58
	• Висновок	62
	• Ключові ідеї розділу	63
	Шляхи до інклюзії	65
	• Інклюзія	66
	• Дослідження інклюзії в освіті на свіжому повітрі	68
	• Міжкультурність	70
	• Люди з обмеженими можливостями	73
	• Висновок	78
	• Ключові ідеї розділу	79
	Як проводити освітні заходи на свіжому повітрі	81
	• Перед початком заходу: Закладання фундаменту	82
	• Під час заходу: Втілення плану в життя	84
	• Після заходу: Рефлексія та навчання	86
	• Висновок	88
	• Ключові ідеї розділу	89
	Додаток - ПРИКЛАДИ діяльності	91
	Бібліографія	120

ТЕОРІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАВЧАННЯ
ТА ПІДХІД ДО ОСВІТИ НА ПРИРОДІ

Експериментальне навчання, особливо в контексті природи, пропонує потужний підхід до освіти, наголошуючи на безпосередньому досвіді як основі знань. Цей посібник пропагує експериментальне навчання як засіб активізації участі та сприяння інклюзії, зокрема через освіту на свіжому повітрі. Ця модель, заснована на роботах теоретика освіти Девіда Колба, розглядає навчання як циклічний процес, що включає конкретний досвід, рефлексивне спостереження, абстрактну концептуалізацію та активне експериментування. Залучаючи учнів до взаємодії з реальним світом та рефлексивних практик, цей метод сприяє глибшому розумінню та навичкам, які можуть бути перенесені в різні життєві контексти.

Навчання на свіжому повітрі, ключовий аспект експериментального навчання, відбувається за межами традиційних класних приміщень і занурює учасників у динамічне природне середовище. Такий вплив не лише сприяє когнітивному та емоційному розвитку, але й розвиває соціальні навички, навички співпраці та почуття відповідальності за навколишнє середовище. Зрештою, експериментальне навчання на природі - це надання можливості людям відігравати активну роль у своїй навчальній подорожі, сприяючи цілісному розвитку через взаємодію з навколишнім світом.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСВІД

Вивчення поняття досвіду

Перш ніж зануритися в концепцію експериментального навчання, важливо з'ясувати, що відрізняє цю модель від інших: поняття ДОСВІД. Щоб дослідити це поняття, давайте виконаємо покрокову вправу, яка допоможе нам зрозуміти різні його виміри.

Мозковий штурм

Візьміть аркуш паперу і напишіть у центрі слово «досвід».

Оточіть його словами або короткими фразами, які спадають вам на думку, коли ви думаєте про досвід.

Запросіть тих, хто вас оточує, зробити свій внесок, запитавши: **«Що спадає вам на думку, коли я вимовляю слово “досвід”?»**

Роздуми над своїми думками

Подивіться на свій аркуш. Ви, ймовірно, помітите різні значення, пов'язані зі словом «досвід».

Подумайте над цими запитаннями для роздумів (не соромтеся додавати свої власні):

- Що таке досвід?
- Що відрізняє виконання певної дії від отримання досвіду?
- Чи досвід однаковий для всіх?
- Як досвід впливає на ваш світогляд?
- Чим відрізняється позитивний досвід від негативного?
- Чи завжди ми вчимося на власному досвіді?

Досліджуємо визначення

Знайдіть визначення поняття «досвід» в Інтернеті та зверніться до різних словників.

Порівняйте ці визначення з вашими власними уявленнями:

- Чи відповідають вони вашому розумінню?
- Чи є спільні теми серед визначень?
- Чи є аспекти, які ви раніше не розглядали?

Розширюємо наше розуміння

Досліджуючи термін «досвід», ви побачите, що він охоплює широкий спектр значень. Деякі визначення включають

- Факт або стан, коли ви зазнали впливу або отримали знання через безпосереднє спостереження або участь.
- Практичні знання, навички або практика, отримані від безпосередньої участі в подіях або діяльності.
- Безпосереднє спостереження або участь у подіях як основа знань.
- Щось, з чим ви особисто зіткнулися, пережили або відчули.
- Події, які формують ваші думки та поведінку.

Ключові аспекти досвіду

Виходячи з цих визначень, ми можемо виокремити кілька основних характеристик досвіду:

- **Тимчасова природа:** Досвід розгортається в часі через низку подій.
- **Орієнтованість на процес:** Досвід за своєю суттю є процесом, що передбачає постійне залучення.
- **Зміна:** Кожен досвід передбачає певну форму зміни або трансформації.
- **Взаємопов'язаність:** Новий досвід впливає як на минулий, так і на майбутній досвід.
- **Унікальність:** Кожен досвід є особливим і специфічним для людини, яка його переживає.
- **Елемент рефлексії:** Досвід вимагає рефлексії над тим, з чим довелося зіткнутися.

Проаналізувавши значення досвіду, ми тепер готові дослідити, як відбувається навчання через досвід. Розуміючи нюанси досвіду, ми можемо краще оцінити глибокий вплив, який він має на наші навчальні подорожі.

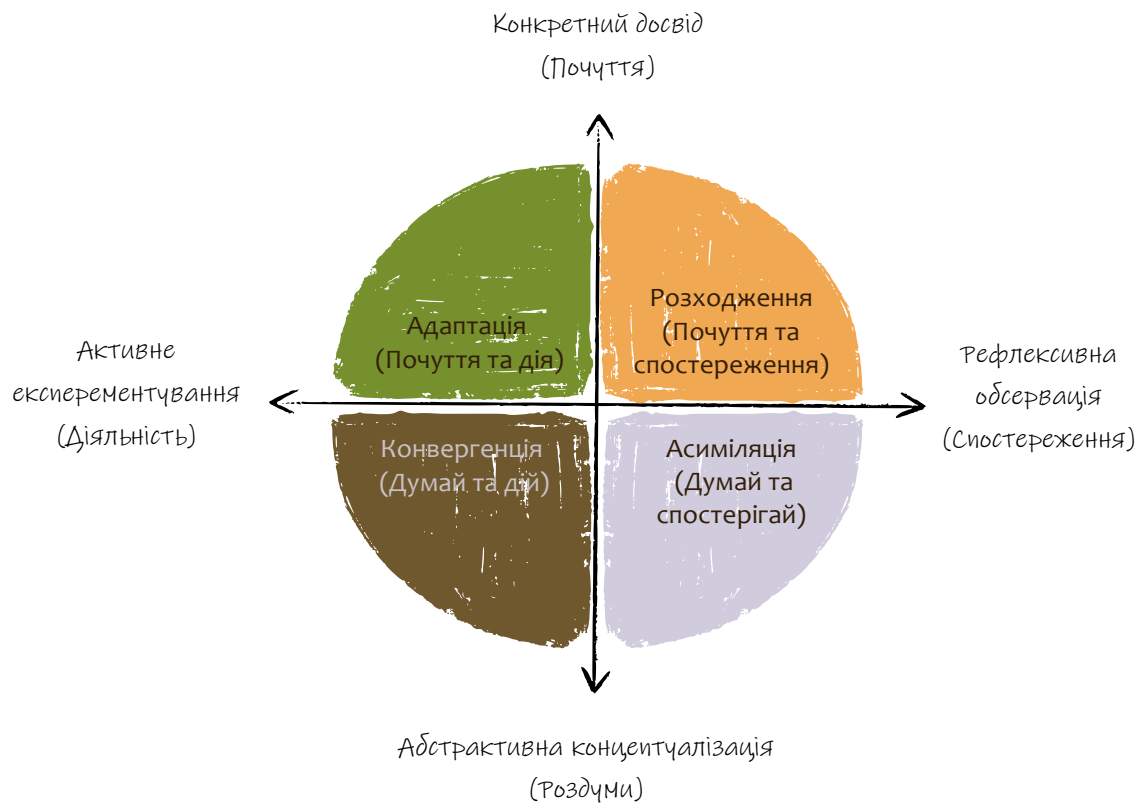
Теорія експериментального навчання Колба

Обговорюючи експериментальне навчання, ми посилаємося на теорію Колба, яка синтезує попередні концепції, щоб забезпечити всеосяжну основу для розуміння цього підходу. Девід Колб, автор-першопроходець у цій галузі, пропонує цінні ідеї у своїй книзі «Експериментальне навчання»: Досвід як джерело навчання та розвитку (2015). Він вводить подвійне значення досвіду, яке можна класифікувати наступним чином:

- **Суб'єктивний та особистий:** Він охоплює почуття, враження, бажання та очікування людини, які формуються під впливом минулого досвіду.
- **Об'єктивний і середовищний:** стосується фактичного переживання подій - того, що відбувається у зовнішньому світі.

Особистий досвід включає в себе рефлексію, на яку впливає те, як ми обробляємо наші минулі зустрічі. Як красномовно сказав Гакслі (1932): «Досвід - це не те, що трапляється з людиною; це те, що людина робить з тим, що з нею трапляється». Тому досвід людини фундаментально пов'язаний з її рефлексією над ним.

Навчальне коло

Колб визначає емпіричне навчання як «процес, за допомогою якого знання формуються через трансформацію досвіду». Він концептуалізує цей процес як цикл, що складається з чотирьох фаз:

- **Конкретний досвід:** На цій фазі людина активно бере участь у події або обговорює її під впливом свого унікального сприйняття та реакції.
- **Рефлексивне спостереження:** Тут людина спостерігає і розмірковує над своєю поведінкою і почуттями, аналізуючи ситуацію з різних точок зору, щоб усвідомити отриманий досвід. Завдяки цій рефлексії людина додає цінності на основі того, що вона пережила.
- **Абстрактна концептуалізація:** На цьому етапі людина синтезує свої спостереження і розробляє ідеї або теорії щодо пережитого досвіду.
- **Активне експериментування:** Нарешті, людина перевіряє ці теорії, застосовуючи їх на практиці, вирішуючи, чи підтверджуються або змінюються її початкові ідеї.

Змагання зі спортивного орієнтування

➤ **Конкретний досвід:** Група молодих людей ділиться на команди, кожна з яких отримує карту і компас. Вони повинні орієнтуватися в лісовій місцевості, щоб досягти різних точок, позначених на карті, за встановлений час.

➤ **Рефлексивне спостереження:** Після вправи учасники разом розмірковують над тим, що вдалося, а що ні. Вони усвідомлюють, що декому було важко читати карту, а інші відчували себе виключеними з процесу прийняття рішень.

Така рефлексія має вирішальне значення, оскільки дозволяє учасникам розпізнати глибинні проблеми, такі як непорозуміння або відсутність інклюзії, які можуть бути неочевидними під час вправи. Створення простору для рефлексії дозволяє їм зрозуміти, як індивідуальні дії впливають на командну динаміку, і заохочує до більш інклюзивних практик.

➤ **Абстрактна концептуалізація:** Потім команда обговорює ключові фактори ефективної командної роботи та розподіл ролей, усвідомлюючи важливість розподілу завдань на основі індивідуальних сильних сторін і підтримання чіткої комунікації.

Виділення часу на цей етап є дуже важливим, оскільки він дозволяє учасникам узагальнити свій досвід у практичні принципи командної роботи. Цей крок допомагає їм вийти за межі конкретної діяльності, вивчаючи концепції, які покращують командну координацію та залучення до виконання майбутніх завдань.

➤ **Активне експериментування:** Під час другого курсу орієнтування команда застосовує ідеї, отримані під час обговорення, такі як чіткий розподіл ролей і краща комунікація, помічаючи покращення координації та ефективності у досягненні цілей.

Учасники першої мобільності обирають свій шлях під час змагань зі спортивного орієнтування.

Значення навчання через досвід

Навчання через досвід означає, що людина взаємодіє з ситуацією, спираючись на свою особисту історію та минулий досвід. Ця взаємодія спонукає до реакцій, заснованих на існуючих уявленнях. Рефлексуючи над тим, що сталося, людина може підтвердити або скоригувати ці ідеї. Таке навчання відбувається в контексті повсякденного життя, часто в соціальному середовищі та конкретних умовах.

Коли люди осмислено навчаються через досвід, вони залучені фізично, емоційно та інтелектуально; вони не є пасивними спостерігачами. Ті, хто залишаються статичними, лише стикаються з фактами, не отримуючи жодних знань; і навпаки, ті, хто вчаться орієнтуватися у світі, встановлюють з ним інтерактивні стосунки. Вони діють відповідно до ситуації, а не пасивно переносять її (Reggio, 2010, у Quitadamo, 2016).

Щоб розвивати компетентність, люди повинні рефлексувати над своїми діями у відповідь на контекстуальні стимули. Кожен новий досвід надає ефективну можливість для навчання (Matalucci, 2010).

Освітній потенціал досвіду

Досвід може бути освітнім з кількох причин:

- Він передбачає індивідуальну дію, яка справляє відчутний вплив на реальність.
- Він вимагає активізації критичного мислення через рефлексію.
- Він відбувається в реальному контексті, представляючи реальні події, а не надумані сценарії.
- Вона охоплює складність і цілісні перспективи, інтегруючи соціальні реалії та співпрацюючи з іншими.

Теорія Колба спрямована на створення ситуацій експериментального навчання, які дають змогу людям перетворювати повсякденні події на цінний навчальний досвід (Reggio, 2010, in Quitadamo, 2016).

Характеристики експериментального навчання

Навчання через досвід має кілька ключових характеристик:

- **Активне залучення:** Учень відіграє активну роль у процесі навчання.
- **Глибоке розуміння:** Сприяє глибокому розумінню реальності.
- **Зосередженість на вирішенні проблем:** замість простого відтворення знань, воно заохочує учнів вирішувати реальні проблеми.
- **Контекстуалізоване навчання:** Навчання не ізольоване, а контекстуальне, з використанням наявних ресурсів і адаптацією до нових ситуацій, що робить нові знання придатними для перенесення в різні контексти (Baldacci, 2010).

Навчання на основі досвіду - це не просто набуття абстрактних знань; це досягнення глибокого розуміння, яке інтегрує теорії, практичні навички та ставлення, що в кінцевому підсумку розвиває компетентності (Reggio, 2014).

Виміри досвіду в повсякденному житті

Досвід охоплює кілька вимірів:

- **Соціальний:** формується через взаємодію з іншими.
- **Психологічний:** Пов'язаний із внутрішнім «я» та психікою.
- **Емоційний:** Пов'язаний з почуттями та емоційними реакціями.
- **Когнітивний:** Залучає процеси мислення та розумову активність.
- **Екологічний:** Пов'язаний з навколишнім середовищем і контекстом.

Цей підхід, орієнтований на дію, що супроводжується спостереженням, рефлексією та розробкою, дозволяє людям «привласнювати» аспекти світу, інтегруючи їх у своє життя (Di Nubila, Fedeli, 2010). Однак без рефлексії автентичне навчання на власному досвіді залишається недосяжним.

Роль рефлексії у навчанні

Рефлексія - це ключ до перетворення досвіду на значущі можливості для навчання. На жаль, її часто недооцінюють і поспішають. Якість процесу рефлексії має вирішальне значення для розвитку усвідомлення і надання значення досвіду. Вона спонукає людей ретельно аналізувати свої дії і процеси мислення, формуючи їхній загальний навчальний шлях і стосунки зі світом.

Як уже згадувалося раніше, рефлексія слугує мостом між дією та концептуалізацією, необхідним для досягнення значних результатів у навчанні. Досвід, позбавлений рефлексії, не може вважатися розвивальним; чим вища якість рефлексії, тим більший потенціал для розвивального зростання, пов'язаного з цим досвідом. Цьому сприяє навмисність освітнього досвіду як з боку учня, так і з боку фасилітатора.

Роль фасилітатора в осмисленому навчанні

Фасилітатор відіграє вирішальну роль, спрямовуючи людей через значущий досвід, який сприяє тривалому навчанню. Супроводжуючи учнів, фасилітатори допомагають їм поглибити свій досвід, інтегрувати знання та досягти позитивних результатів (Freire, Vimbí, 1974).

Віра в те, що навчання ґрунтується на досвіді, не означає, що будь-який досвід за своєю суттю є освітнім. Хоча досвід і освіта пов'язані між собою, вони не є синонімами - деякий досвід може не мати освітньої цінності. Крім того, кожен досвід має два типи наслідків: негайний (приємний чи неприємний) і довгостроковий вплив на майбутній досвід (Дьюї). Це вносить елемент непередбачуваності, який неможливо передбачити.

Отже, основне завдання фасилітатора полягає в тому, щоб вибрати досвід, який не тільки принесе негайне задоволення, але й сприятиме позитивному довгостроковому впливу на майбутні зустрічі (Dewey, Codignola, 1967). Саме тому фасилітаторів не називають вчителями; вони не просто передають готові знання. Натомість їхня роль полягає у створенні позитивного досвіду розвитку та підтримці людей у рефлексії над тим, з чим вони зіткнулися.

ОСВІТА НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Зростання через природу та громаду

Освіта на свіжому повітрі (ОВ) - це особливий підхід до експериментальної освіти. Ми беремо цей підхід за основу через його символічне значення, далеке від традиційної освіти.

Практикувати «освіту на свіжому повітрі» означає перенесення освітнього процесу «на вулицю», виходячи за рамки звичайного контексту формальної освіти та навчання, будь то клас або корпоративний офіс.

ОО охоплює різні освітні пропозиції, об'єднані тим, що навчання відбувається через діалог з територією та активний досвід поза межами класу, чи то в природному середовищі, чи то в штучному (міста, райони, мистецькі та культурні місця) (Reggio 2014).

Досвід, пов'язаний з цими місцями, є специфічним і локалізованим (Dahlgren & Szczepanski, 1998, с. 27 в Valentini et al. 2019) і дозволяє, завдяки своїй складності, розвивати ставлення, необхідне для мобілізації знань і навичок у вирішенні різних життєвих ситуацій, як це передбачено освітньою орієнтацією, спрямованою на розвиток компетентностей.

Стверджується, що навчання на свіжому повітрі може призвести - прямо чи опосередковано - до змін у мисленні, почуттях і поведінці. Що відрізняє його від навчання, яке відбувається в школі чи вдома, - це саме характер досвіду та його якість. Читання про те, як щось робити, безумовно, відрізняється від того, як це робити насправді (National Foundation for Education Research, 2005).

Природне середовище не пропонує «готових» знань, але відкрите для експериментів з можливим. Природа є динамічною, складною, непередбачуваною, а дикі аспекти природи надають їй динамізму, складності, непередбачуваності, спонукаючи людину до досліджень і відкриттів, пропонуючи досвід, здатний викликати сильні емоції (Agostini, Agostini & Farnè 2014). У такому розумінні навчання «на свіжому повітрі» означає не просто навчання в середовищі, але й з середовищем і для середовища - «навчання в природі, про природу і для природи» (Donaldson and Donaldson, 1958, с. 17, в National Foundation for Education Research, 2005): природа, окрім того, що є місцем, стає засобом і метою освітнього процесу.

Природа як контекст, предмет і вчитель.

Просто перебування в природному середовищі впливає на психоемоційну сферу суб'єкта, сприяючи підвищенню відчуття енергії та бадьорості, зменшенню відчуття втоми та станів тривоги, смутку і гніву (Bowler et al., 2010). Цей багатший репертуар активності створює можливості для людей бути більш фізично активними. Відкритий простір сприяє залученню до різних видів діяльності, посилює контакт між членами групи і розвиває сильне почуття приналежності та співпраці. Крім того, безпосередній контакт з природою дозволяє встановити інтимний зв'язок із самим собою, що корелює з рівнем когнітивного функціонування людини (Wells, 2000). Природа спонукає людину вийти із зони комфорту і відкрити для себе нові перспективи. Відчуття природних наслідків власного вибору та дій на власному досвіді сприяє більшій обізнаності та відповідальності перед собою, іншими та навколишнім середовищем (Hattie et al., 1997). Незаймані природні простори стимулюють чутливість до більш свідомого та екологічного вибору способу життя. Відкриття світу природи в його справжній сутності сприяє екологічній освіті, формуючи теперішні та майбутні потреби громадян (Wells & Kristi, 2006).

Перебування на свіжому повітрі в природному середовищі дозволяє людям активно слухати і зв'язуватися з усім, що присутнє в навколишньому середовищі: елементами і явищами, які відбуваються в різні пори року, «бруднити руки» (Dirty Teaching), спостерігати і сприймати всіма органами чуття. Таке занурення в природу викликає емоції і дає можливість експериментувати в просторі, контактуючи з усім, що лежить за межами індивідуального виміру (поняття ідентичності, інакшості, різноманітності). У нашому гіперзв'язаному, технологічному суспільстві, де людські стосунки та «реальні» контакти стають дедалі крихкішими, важливо виховувати почуття біофілії та екофілії у молоді та дорослих. Це передбачає пропонування альтернативних поглядів на світ і розвиток підходу до життя, який сприяє гармонії та рівновазі між усіма живими істотами. З цієї точки зору, зовнішнє середовище і природа стають значними можливостями, невід'ємною частиною повсякденного життя кожного, включаючи молодь і дорослих.

З цієї причини освіта на свіжому повітрі також слугує практикою екологічної освіти, громадянської освіти та освіти для співіснування, заохочуючи взаємну повагу та співпрацю. Таким чином, природа є справжнім вчителем з кількох причин. Перш за все, вона забезпечує багатий і різноманітний навчальний контекст, де кожен елемент - від рослин до тварин, від геологічних утворень до атмосферних явищ - стає джерелом навчання. Дорослі та молодь можуть безпосередньо спостерігати природні цикли, розуміти екологічні взаємодії та відчувати фізичні закони в реальному середовищі. Такий практичний підхід робить навчання більш цікавим і змістовним, стимулюючи допитливість і відкриття.

По-друге, природа - це не лише вчитель, а й предмет вивчення та дослідження. З цієї причини освіта на свіжому повітрі дозволяє - прямо та/або опосередковано - звертатися до нагальних тем сучасного світу. Через практичний досвід молодь і дорослі можуть поглибити своє розуміння екології, біорізноманіття та сталого розвитку. Навчаючись пізнавати та цінувати природне середовище, вони також розвивають критичне ставлення до екологічних проблем, стають відповідальними та активними громадянами у справі захисту планети.

Нарешті, взаємодія з природою сприяє розвитку соціально-емоційних навичок, таких як співпраця, емпатія та повага до різноманітності, не лише між людьми, але й до інших форм життя. Цей глибокий зв'язок з навколишнім середовищем стимулює екологічне мислення, заохочуючи до сталої поведінки та дбайливого ставлення до землі. У цьому сенсі природа є не просто контекстом для навчання, а стає важливим союзником в освітньому процесі, виховуючи цінності, які залишаються на все життя.

Учасники під час другої мобільності досліджують дикі околиці Бені Горфетт

Embracing Nature: Від дикої природи до урбаністичної свідомості

Коли ми говоримо про освіту на свіжому повітрі, ми часто уявляємо собі безкраї дикі простори та незаймані ландшафти. Однак важливо визнати, що освіта на свіжому повітрі охоплює набагато більше, ніж просто віддалені природні місця. Вона включає парки, сади та зелені пагорби в межах наших міст - нагадування про те, що природа оточує нас, навіть у міському середовищі. Змінивши свою точку зору, ми можемо навчитися цінувати і поважати світ природи в нашому безпосередньому оточенні, виховуючи стійкі звички, які виходять за межі дикої природи.

Вийти за межі своїх дверей означає взаємодіяти з місцевим середовищем, що не завжди має відбуватися в традиційному природному оточенні. Таке ширше розуміння відкриває перед учасниками світ можливостей, заохочуючи їх стати активними членами своїх громад. Взаємодія з сусідами, волонтерство та практика солідарності є життєво важливими компонентами цієї подорожі. Просуваючи ідею про те, що кожна людина здатна творити позитивні зміни, ми надихаємо людей діяти не лише заради себе, але й заради тих, хто їх оточує, та середовища, в якому вони живуть.

Зрештою, усвідомлення взаємозв'язку між природою та міським життям дає нам можливість розвивати більш гармонійні стосунки з навколишнім середовищем. Чи то в міському парку, чи то в дикому лісі, навчання на свіжому повітрі запрошує нас бути свідомими, залученими та проактивними, перетворюючи наші громади на місця зв'язку та сталого розвитку.

Сила групи

У сучасному взаємопов'язаному світі неможливо переоцінити значення групового навчання в експериментальній освіті. Згуртована група може запропонувати різні точки зору на одну й ту саму подію, збагачуючи наше розуміння дійсності, оскільки ми орієнтуємося в різних ситуаціях. Цю ідею підкреслює Кітадамо (Quitadamo, 2016), який наголошує на тому, що обмін унікальним досвідом у групі посилює наші уявлення і заохочує до глибшого розуміння складнощів, з якими ми стикаємося.

Добре структурована група сприяє створенню атмосфери, в якій люди почуваються комфортно, ділячись своїми думками та емоціями. Згідно з Кімбаллом і Беконом (1993), це відчуття безпеки є вирішальним для особистісного зростання. У такій сприятливій атмосфері люди заохочуються досліджувати свою автономію, приймати рішення та рефлексувати над своїми навчальними подорожами. Цей спільний процес не лише розвиває індивідуальні навички, але й виховує колективну мудрість, яка приносить користь усім учасникам (Walsh & Golins, 1976).

Для фасилітаторів важливо створити динаміку, яка сприятиме згуртованості групи та позитивному клімату. В експериментальному навчанні, особливо серед дорослих, відповідальність за результати лежить на всіх членах групи. Кожен учасник відіграє життєво важливу роль у досягненні спільних цілей і розвитку значущого навчального досвіду. Таке спільне конструювання знань гарантує активну участь кожного, сприяючи глибшому та більш нюансованому розумінню предмета.

Більше того, такий підхід до навчання є безцінним і за межами класу. Як соціальні істоти, люди процвітають у співпраці та зв'язках. Навички та знання, отримані під час

групового навчання, безпосередньо застосовуються у повсякденному житті, де часто потрібна співпраця та робота в команді. Беручи участь у груповому навчанні, люди починають краще усвідомлювати свої дії та сам процес навчання, розвиваючи почуття відповідальності та прагнення до особистого та суспільного зростання.

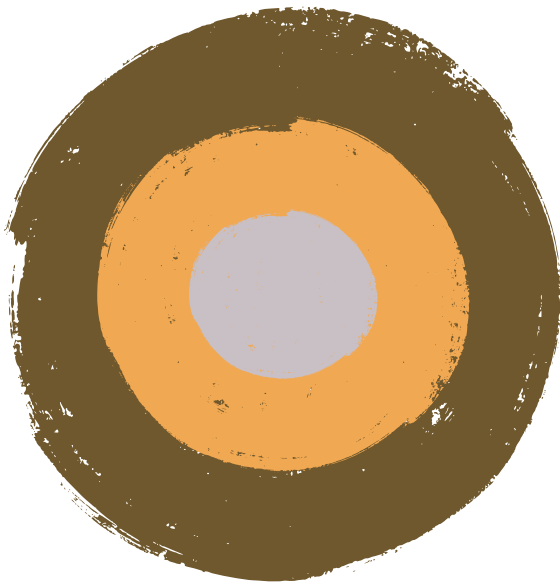
Зрештою, хоча роль фасилітатора у спрямуванні процесу та вирішенні технічних питань і питань безпеки є вирішальною, справжня сила експериментального навчання полягає у внеску кожної людини. Разом вони створюють багаж знань, поглядів і досвіду, який збагачує їхнє життя і готує до складнощів суспільства, заснованого на співпраці.

Заглиблюючись у цей посібник, ми дослідимо, як освіта на свіжому повітрі покращує групову динаміку, сприяючи зміцненню почуття приналежності та співпраці між членами групи. Участь у спільних пригодах у природному середовищі дозволяє учасникам налагодити зв'язок на глибшому рівні, оскільки вони разом долають виклики та відчувають красу довкілля. Це унікальне середовище спонукає людей виходити за межі своїх зон комфорту, будувати довіру та розвивати міцні зв'язки один з одним. Спільний досвід на природі не лише сприяє командній роботі, але й розвиває колективну ідентичність у групі, зміцнюючи ідею, що кожен учасник робить свій внесок у велике ціле. Занурюючись у природу, ми створюємо багатий гобелен спогадів, які зміцнюють стосунки та посилюють дух співпраці, необхідний для ефективного навчання.

Фасилітатори на свіжому повітрі

У контексті експериментального навчання фасилітатор відіграє життєво важливу роль як член групи, спрямовуючи учасників через процес побудови значущих знань. Він відповідає за створення динаміки, яка сприяє рефлексії та полегшує процес навчання для всіх учасників. Ключовим аспектом цього процесу є фокус рефлексії; фасилітатор повинен вміло спрямовувати дискусії на конкретні теми, які можуть стимулювати різні навички через притаманну цьому досвіду складність. Зосереджуючись на конкретних аспектах життя учасників, фасилітатор допомагає їм орієнтуватися на шляху особистого зростання.

Окрім спрямування роздумів, фасилітатори відіграють вирішальну роль у створенні позитивної групової динаміки та заохоченні участі всіх членів групи. Це особливо важливо під час навчання на свіжому повітрі, де природа ставить унікальні виклики, які можуть викликати сильні емоції та поведінку. Ці, здавалося б, ризиковані ситуації спонукають людей вийти зі своїх зон комфорту і увійти в простір зростання і самопізнання. Роль фасилітатора полягає в тому, щоб продумано розробити цей досвід, гарантуючи, що він буде водночас і складним, і безпечним. Зосереджуючи увагу на безпеці, фасилітатори допомагають учасникам розкрити свої здібності, орієнтуючись на хвилюючу невизначеність на природі.

- **Зона комфорту**
Ви почуваетесь безпечно і розслаблено, роблячи те, що добре знаєте. Це легко, але тут ви не розвиваетесь.
- **Зона навчання**
Ви перебуваєте за межами своєї зони комфорту, де вам кидають виклик, але не пригнічують. Ця зона має позитивний стрес, який підштовхує вас до зосередженості. Відбувається справжнє зростання і навчання.
- **Зона паніки**
Ви занадто далеко відійшли від зони комфорту. Ви відчуваєте непродуктивний стрес або страх. Тут важко вчитися, тому що це переповнює вас.

Зрештою, співпраця між фасилітаторами та учасниками збагачує навчальний досвід, перетворюючи виклики на можливості для особистого розвитку та колективного згуртування. Працюючи разом у природному середовищі, учасники не лише здобувають цінні навички, але й формують глибше почуття довіри та зв'язку, що покращує їхній загальний навчальний процес.

Рефлексія: ключ до навчання через досвід

Рефлексія відіграє вирішальну роль у циклі навчання через досвід, перетворюючи просту діяльність на значущий освітній досвід. Це наріжний камінь, який відрізняє навчання від простого розваги. Коли люди беруть участь у груповій рефлексії, вони не лише обробляють власний досвід, але й отримують уявлення про перспективи своїх однолітків. Цей колективний діалог збагачує їхнє розуміння і розширює їхній погляд на реальність.

Крім того, групова рефлексія слугує для закріплення навчання, посилюючи ключові концепції та допомагаючи учасникам засвоїти отриманий досвід. Вони також надають цінний зворотний зв'язок для фасилітаторів, допомагаючи їм визначити, як почувуються учасники, та оцінити ефективність заходів. По суті, рефлексія має фундаментальне значення для процесу навчання, дозволяючи учасникам спільно переосмислити свій досвід. Завдяки цьому вони можуть винести цінні уроки, які можна застосувати у власному житті, сприяючи зростанню та розвитку.

Освіта, а не терапія

Досвід на природі часто може виштовхнути людину за межі її зони комфорту, викликаючи глибокі емоції. Важливо зберігати чітку межу між освітою і терапією. Хоча програми на природі стосуються різних аспектів особистісного розвитку, вони не призначені для того, щоб слугувати терапевтичним втручанням.

Метою є надання досвіду та інструментів, які сприяють розвитку навичок, що допомагають людям справлятися зі стресами повсякденного життя, а не проведення терапії. Основна увага приділяється профілактиці та сприянню загальному благополуччю, а не лікуванню. Дуже важливо уникати заглиблення в делікатні питання, до яких учасники можуть бути не готові або які не можуть бути ефективно вирішені в освітньому середовищі.

Якщо учасник перебуває у вразливому стані і висловлює потребу в психологічній підтримці, важливо направити його до відповідних служб і кваліфікованих фахівців у цій галузі.

ВИСНОВОК

Підсумовуючи, можна сказати, що експериментальне навчання на природі забезпечує багату і динамічну основу для особистого і колективного зростання. Зосереджуючи навчальний процес на безпосередньому досвіді, рефлексії та взаємодії з навколишнім середовищем, цей підхід розвиває критичне мислення, навички вирішення проблем і глибший зв'язок зі світом природи. Навчання на свіжому повітрі, зокрема, допомагає людям вийти за межі своєї зони комфорту, сприяючи інклюзії та участі через змістовний досвід. Роль фасилітатора має вирішальне значення у спрямуванні учасників до рефлексивного та трансформативного навчання, гарантуючи, що цей досвід сприятиме особистому розвитку та позитивному соціальному залученню.

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ РОЗДІЛУ:

- ➔ **ДОСВІД ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ:** Безпосередній досвід є основою знань, що дає можливість для особистісного зростання та розвитку навичок.
- ➔ **ВАЖЛИВІСТЬ РЕФЛЕКСІЇ:** Рефлексія перетворює досвід на осмислене навчання, допомагаючи людям зрозуміти і застосувати свій досвід у ширшому контексті.
- ➔ **РОЛЬ ФАСИЛІТАТОРА:** Фасилітатори спрямовують і підтримують учнів, створюючи складне, але безпечне середовище, заохочуючи рефлексію і сприяючи груповій динаміці.
- ➔ **НАВЧАННЯ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ ПОКРАЩУЄ НАВЧАННЯ:** Навчання на природі стимулює когнітивний, емоційний та соціальний розвиток, заохочуючи почуття відповідальності за себе, інших та навколишнє середовище.
- ➔ **НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДІЮ:** Навчання через досвід є активним, залучаючи учасників до вирішення проблем та взаємодії в реальному світі, що робить процес навчання більш результативним і таким, що може бути переданий.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ OUTDOOR:

**ОСНОВНІ НАВИЧКИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ
БЕЗПЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ**

У цьому розділі ми заглиблюємося в технічні навички, необхідні для проведення заходів на свіжому повітрі в інклюзивний і доступний спосіб. Вивчаючи основні техніки, такі як орієнтування на місцевості, навігація та правильне використання інструментів і ресурсів, ми прагнемо сприяти навчанню на природі на власному досвіді. Ці навички не лише покращують здатність учасників безпечно та впевнено досліджувати природне середовище, але й сприяють глибшому зв'язку з навколишнім світом. Забезпечуючи доступність активного відпочинку на природі для всіх, незалежно від здібностей, цей розділ узгоджується з нашою ширшою метою - сприяти інклюзії та активній участі через досвід, отриманий на природі.

СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ: ІСТОРИЧНА ПЕРСПЕКТИВА

Орієнтування, практика визначення свого місцезнаходження у просторі та часі, - це набагато більше, ніж технічна навичка; воно пропонує багату платформу для розвитку просторової та часової обізнаності, вирішення проблем та глибшого зв'язку зі світом природи. Саме слово «орієнтування» походить від «orient», що означає «схід», символізуючи те, як люди історично орієнтувалися на природні цикли, такі як схід сонця. Вивчення спортивного орієнтування дозволяє нам спиратися на ці стародавні методи, поєднуючи історію, географію та екологічну науку в освіті на свіжому повітрі.

Месопотамські спостерігачі неба: Астрономія і людське сприйняття

7000 років тому месопотамці одними з перших почали ретельно спостерігати за небесними тілами, помічаючи, як зірки, планети, Сонце і Місяць зміщуються на небі. Разом із Сонцем і Місяцем по вузькій смузі неба, відомій як Зодіак, рухалися так звані «блукаючі зірки», які для древніх були божественною обителю. Сьогодні ми знаємо, що ці блукаючі зірки - не зірки, а планети (планета грецькою означає «блукаючий»). Віра єгиптян у те, що космічні події віддзеркалюють земні, заклала основу астрономії.

Єгиптяни: Вирівнювання споруд з космосом

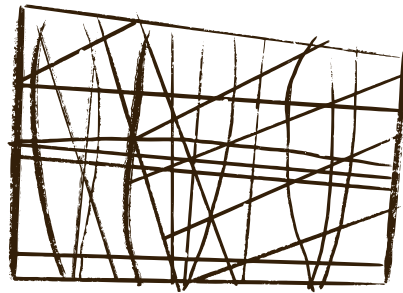
Близько 5000 років тому єгиптяни будували піраміди і храми, ретельно орієнтуючись на важливі сузір'я, що свідчить про їхнє глибоке розуміння небесної навігації.

Фінікійці та греки: Навігація за зірками

Ранні середземноморські мореплавці, в тому числі фінікійці та греки, поклалися на зірки для навігації за межами видимості суші, що робило зоряну навігацію вирішальною навичкою для виживання. Деякі з сузір'їв, що використовуються в сучасній астрономії, такі як Казіопея або Велика Ведмедиця, виникли в цих давніх культурах.

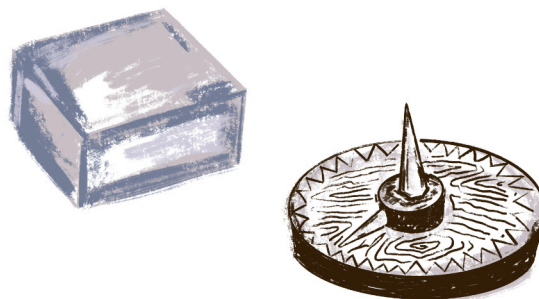
Полінезійці: Читання природи для навігації

Полінезійці були вправними навігаторами, використовуючи для орієнтування положення зірок, шляхи польоту птахів та напрямки океанських хвиль. Вони навіть читали хмари, щоб розпізнати землю поблизу. Маршаллові острови створили карти «Палка» для навігації Тихим океаном на каное біля узбережжя Маршаллових островів. На цих картах зображені основні моделі океанських хвиль і способи, якими острови порушують ці моделі, що зазвичай визначаються за відчуттям остров'янами під час морської навігації.

Вікінги: Інноваційна денна навігація

Вікінги використовували інноваційні інструменти, такі як «магічний сонячний камінь» і сонячний компас, для навігації вдень, навіть в умовах туману. Ці інструменти допомагали їм визначати місцезнаходження сонця і знаходити істинну північ.

Римляни: Народження сторін світу

Римські міста були побудовані за сторонами світу, де Decumanus Maximus пролягав зі сходу на захід, а Cardus Maximus - з півночі на південь. Ця система дала початок сторонам світу, якими ми користуємося сьогодні.

Скандинави: Спортивне орієнтування як сучасний вид спорту

Наприкінці 19 століття в скандинавських країнах почали відбуватися перші офіційні змагання зі спортивного орієнтування. Сьогодні спортивне орієнтування є визнаним видом спорту з національними лігами та чемпіонатами.

МЕТОДИ ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ

Орієнтування на місцевості пропонує безліч можливостей для експериментального навчання і може бути використано як потужний педагогічний інструмент для навчання навігації, спостережливості та критичного мислення. Використовуючи природні методи орієнтування, фасилітатори можуть залучити учасників до змістовного, практичного досвіду, який сприяє глибшому зв'язку з навколишнім середовищем, розвиваючи при цьому практичні навички.

Вчимося у тваринній навігації

Тварини володіють чудовими навігаційними здібностями, використовуючи візуальні, нюхові та магнітні сигнали. Фасилітатори можуть сприяти обговоренню того, як такі тварини, як птахи, мурахи та черепахи, орієнтуються за допомогою цих природних елементів. Це дослідження дає можливість учням поміркувати про те, як люди історично поклалися на природу для навігації, і як сучасні інструменти розвинулися з цих стародавніх методів.

Навчання оцінювання відстані за допомогою природного «крокоміра»

Деякі тварини, наприклад, мурахи, використовують своєрідний «крокомір», рахуючи кроки для вимірювання відстані. Цю концепцію можна застосувати у навчальній діяльності на свіжому повітрі, де учасники відстежують свої кроки або використовують темп для оцінки відстані. Це розвиває як математичні, так і просторові навички в природному середовищі.

Використання візуальних і природних орієнтирів для навігації

Тварини часто слідуєть запам'ятованими шляхами або покладаються на орієнтири для навігації, будь то візуальні, хімічні чи акустичні. Фасилітатори можуть інтегрувати вправи з орієнтування на місцевості, де учасники використовують природні об'єкти, такі як дерева, скелі або зміни рельєфу, щоб орієнтуватися на місцевості. Це розвиває спостережливість і навички пам'яті, важливі як для навігації, так і для ширшої екологічної обізнаності.

Навчання навігації за компасом і сонцем

Багато тварин, наприклад, птахи і черепахи, використовують небесні тіла, такі як сонце і зорі, або навіть магнітне поле Землі, щоб зорієнтуватися в просторі. Ці природні інструменти можна адаптувати до уроків, на яких учасники вчаться використовувати компас і сонце для навігації. Такий підхід пов'язує традиційні навички навігації з природним світом, посилюючи розуміння часу, простору і природних циклів.

Інтеграція концепції справжньої навігації

Деякі тварини можуть здійснювати «справжню навігацію», знаходячи свій шлях без попереднього досвіду проходження маршруту. Ця навичка, яка передбачає створення пізнавальних мап і використання підказок з навколишнього середовища, може надихнути на вправи, в яких учні повинні використовувати вирішення проблем і висновки, щоб орієнтуватися на незнайомій місцевості. Це спонукає учасників критично мислити і адаптуватися до нових умов, що є ключовими навичками як у навчанні, так і в житті.

Вивчення використання магнетизму

Тварини, такі як голуби і бджоли, відчувають магнітне поле Землі, яке допомагає їм орієнтуватися. Фасилітатори можуть представити концепцію магнетизму і навігації за допомогою експериментів або вправ з компасом, допомагаючи учасникам зрозуміти науку, що стоїть за цими природними силами.

Використання природних особливостей для орієнтування

Природа дає багато підказок для орієнтування - від структури росту дерев до розподілу моху і снігу. Наприклад, дерева часто ростуть густішими на стороні, зверненій до сонця, а мох має тенденцію накопичуватися на північній стороні в Північній півкулі. Фасилітатори можуть перетворити ці особливості на освітні інструменти, навчаючи учасників читати ландшафт і орієнтуватися на ньому без сучасних технологій.

КАРТИ: ШЛЮЗ ДО РОЗУМІННЯ ПРОСТОРУ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ

Карти є символічним зображенням реального простору і можуть бути використані для вивчення просторових відносин, географії та екологічної свідомості. Відомий вислів Альфреда Коржибського «Карта - це не територія» підкреслює, що карти - це репрезентації, а не точні копії реальності. Ця концепція допомагає учням розвинути розуміння абстракції та символічного мислення - навичок, які мають вирішальне значення для інтерпретації інформації в різних контекстах.

«КАРТА - ЦЕ НЕ ТЕРИТОРІЯ»

Альфред Коржибський

Типи карт: Заохочення до вивчення різних точок зору

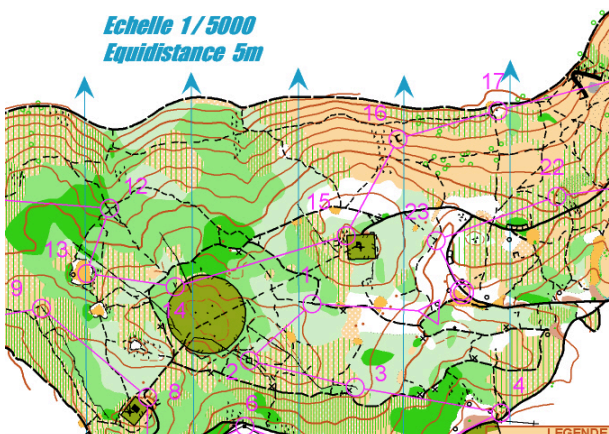
Кarti дуже різняться за стилем, призначенням і точністю. Досліджуючи різні типи карт, фасилітатор(к)и можуть розповісти учасникам і учасницям про різноманітність способів, у які ми можемо представляти і розуміти простір. Наприклад, панорамні карти дають змогу побачити місцевість з висоти пташиного польоту, а топографічні карти - точну інформацію про рельєф і місцевість. Кожен тип карт має унікальне застосування, що робить їх чудовими інструментами для обговорення сильних і слабких сторін різних способів зображення. Чим більше інформації про територію ви матимете, тим краще ви будете підготовлені до навігації та орієнтування на ній.

Карта хребтів

Панорамна карта

Карта змагань зі спортивного орієнтування

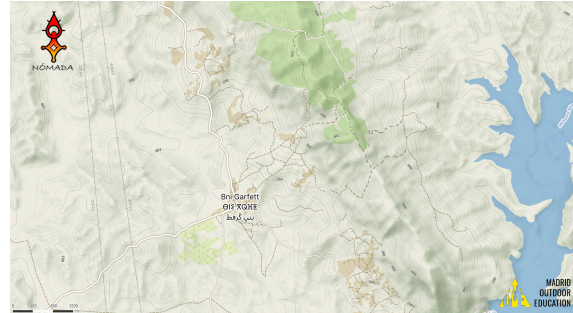

3D карта

(чудовий інструмент для людей з вадами зору)

Топографічна карта

Топографічна карта

Як ми вже говорили, всі карти цікаві і можуть надати нам корисну інформацію, але серед них топографічні карти є найбільш надійними з точки зору точності та інформативності. Топографічні карти, які детально відображають фізичний ландшафт за допомогою контурних ліній та символів, є безцінним інструментом для вивчення рельєфу та форм рельєфу. Ці карти можуть допомогти зрозуміти такі поняття, як нахил, перепади висот і особливості рельєфу - все це важливо для успішної навігації під час активного відпочинку на природі.

На топографічній карті ви можете знайти багато різних кольорів, які можуть змінюватися в різних редактурах, але зазвичай вони дотримуються наступної схеми:

- Синій колір: все, що пов'язане з водою
- Зелений колір: позначає різні види рослинності, наприклад, ліс.
- Чорний колір: все, що пов'язане з людьми: дороги, шляхи, стежки, залізничні колії...
- Червоний колір: будівлі або подібні об'єкти.
- Жовтий колір: на деяких картах жовтим кольором позначають великі дороги.
- Коричневий колір/сірий колір: контурні лінії та зміни рослинності на більш кам'яністі ділянки.

Контурні лінії, які показують ділянки однакової висоти, дають чудову можливість дізнатися про висоту і рельєф місцевості. Фасилітатори можуть допомогти учням візуалізувати тривимірні ландшафти за допомогою двовимірних зображень, розвиваючи навички просторового мислення.

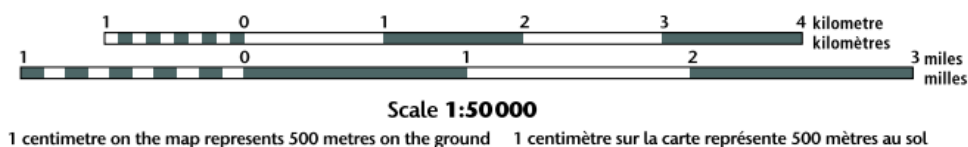
Легенда карти

Легенда карти також містить важливу інформацію та всі тематичні символи карти. Символи, які не потребують пояснень або не збігаються з темою карти, зазвичай не включаються до легенди карти. Тематичні символи безпосередньо відображають тему карти і повинні виділятися.

	Divided Highway		Visitor Information, Restroom
	Primary Highway		Campground, Group Campground
	Secondary Highway		Marked Campsite, Drinking Water
	Select Paved Road		Picnic Area, Trailhead / Parking Area
	Improved Road		Horse Camp, Scenic Viewpoint
	Administrative Road		RV Dump Station, Shower
	High-Clearance Road		Lodging, Dining
	Four Wheel Drive Road		Ranger Station, Boat Ramp
	Hike Trail		Laundry Facility, Shuttle Bus Stop
	Hike, Horse Trail		Fee Station, Backcountry Cabin
	Hike, Bike Trail		Supplies, Telephone
	Hike, Horse, Bike Trail		Amphitheater, Universal Access
	Motorized Trail		Point of Interest, Shelter
	Horse Only Trail		Suggested XC Ski Use, ATV Use
	Paved Bicycle Trail		Gate, Other Point of Interest
	Cross Country Ski Trail		Approximate Trail / Road Mileage
	National Park & National Monument		U.S. Highway, Utah State Highway
	National Forest		National Scenic Byway
	Wilderness Area		National Recreation Trail
	National Wildlife Refuge		BLM Road
	State Wildlife Area		Forest Service: Road, Trail
	Bureau of Land Management		Wooded Cover
	State Land		Spring (Unreliable Water Source)
	Private Land		Backcountry Permits
	Road Milemarkers		Suggested Hikes

Масштаб карти

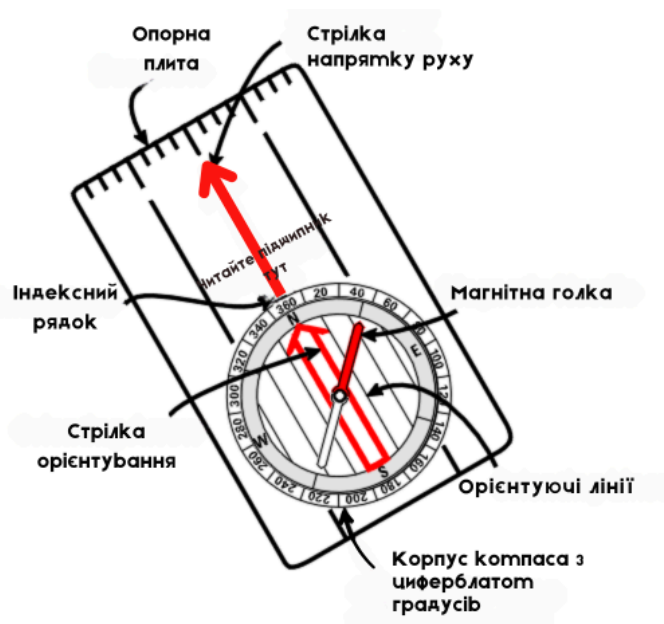
Масштаб карти - це відношення відстані на карті до відповідної відстані на місцевості, і це поняття дає цінну можливість навчити вимірюванню, співвідношенням і пропорційному мисленню. Зазвичай виражається в сантиметрах. Наприклад: 1:15000 означає, що 1 см на карті відповідає 15000 см або 150 м в реальності; 1:25000 означає, що 1 см на карті відповідає 25000 см або 250 м в реальності.

КОМПАС: РОЗВИВАЄМО ВМІННЯ ОРІЄНТУВАТИСЯ ЗА НАПРЯМКОМ

Компас - це пристрій, який показує сторони світу і використовується для навігації та географічного орієнтування. Зазвичай він складається з намагніченої голки або іншого елемента, такого як компасна карта або компасна троянда, яка може повертатися, щоб вирівнятися з магнітною північчю. Можуть використовуватися й інші методи, зокрема гіроскопи, магнітометри та GPS-приймачі. Навчання ефективному використанню компаса допомагає розвинути почуття напрямку і розуміння географічної орієнтації, що є важливими навичками як для навігації на відкритому повітрі, так і для просторового мислення.

Хоча багато сучасних пристроїв, таких як смартфони, мають вбудовані GPS і компаси, важливо пам'ятати, що ці технології не є безпомилковими. Час роботи акумулятора, проблеми з сигналом і технічні несправності - все це може стати на заваді цифровим інструментам, що робить традиційні навички навігації за допомогою карт і фізичних компасів незамінними.

БАЗОВІ МЕТОДИ НАВІГАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ КАРТИ І КОМПАСА

Тут ви знайдете два основні способи використання компаса і карти, щоб почати збагачувати свої навігаційні техніки. Майте на увазі, що компас у вашому телефоні може легко помилятися, що може призвести до складних і неприємних ситуацій.

Зорієнтуйте мапу: Щоб зорієнтувати мапу, покладіть компас на мапу і розташуйте їх горизонтально, наскільки це можливо. Повертайте карту (компасом догори), доки стрілка компаса та лінії координатної сітки карти не співпадуть, а карта та магнітна стрілка не вказуватимуть в одному напрямку.

Виберіть правильний напрямок: Під час навігації ви знайдете шляхи, які перетинаються або розділяються. Щоразу, коли вам потрібно прийняти рішення, ви завжди можете перевірити напрямок доріжок і те, куди ви прямуєте, на карті, а також перевірити цей напрямок за допомогою компаса.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАТЕРІАЛІВ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Під час фасилітації активного відпочинку на природі фасилітатори відіграють важливу роль, спрямовуючи учасників до прийняття продуманих рішень щодо матеріалів, які вони використовують, від шарів одягу до необхідного спорядження. Розуміння практичних і педагогічних переваг цих матеріалів допомагає фасилітаторам не лише забезпечити учнів правильними інструментами, але й сприяти розвитку впевненості в собі, вирішенню проблем та екологічній свідомості.

Тришаровий принцип: Навчальний інструмент для адаптації та комфорту

Принцип трьох шарів забезпечує системний підхід до одягання для активного відпочинку на природі, навчаючи учасників регулювати температуру тіла та залишатися сухими за мінливих погодних умов. Цей принцип стосується не лише фізичного комфорту, але й прийняття рішень та адаптації до навколишнього середовища, що робить його ідеальним навчальним інструментом для навчання на свіжому повітрі.

- **Перший шар:** Цей шар повинен бути зручним і придатним для вашої шкіри, оскільки він буде найближчим до вашого тіла. Його основна функція - підтримувати шкіру сухою, якнайшвидше випаровуючи піт, що виділяється вашим тілом, на зовнішні шари. У холодному кліматі він також може виконувати теплову функцію. Фасилітатори можуть пояснити, як працюють різні матеріали (наприклад, синтетичні тканини або мериносова вовна), і заохотити учасників поміркувати про те, як вони почуваються, коли носять різні типи тканин. Це сприяє розумінню того, як залишатися комфортним і здоровим у холодному чи теплому середовищі.
- **Другий шар:** Найважливіша місія середнього шару - підтримувати і забезпечувати тепло для нашого тіла. Досвід дасть вам ключі до правильного використання цього шару, вдягання та зняття його в потрібний час, щоб правильно регулювати температуру тіла. Фасилітатори можуть використовувати цей шар, щоб розповісти учням про терморегуляцію організму і про те, як збалансувати активність і тепло. Хорошою вправою може бути експеримент з додаванням або зняттям шарів під час походу, щоб побачити, як реагує їхнє тіло, сприяючи самоусвідомленню своїх фізичних потреб.

- **Третій шар:** Останній шар буде найважливішим, коли почнеться дощ, сніг або підніметься вітер. Наш третій шар буде відповідати за те, щоб ці елементи не потрапляли на другий шар і наше тіло. Якісний третій шар буде мати хороший баланс між повітропроникністю та водонепроникністю. Це чудова нагода обговорити баланс між водонепроникністю та повітропроникністю, допомагаючи учням критично мислити про властивості матеріалів і про те, як вони впливають на комфорт і безпеку.

Запис у блозі з Мадриду, де пояснюється тришаровий принцип навчання на свіжому повітрі.

Рюкзак

Вирушаючи на природу, важливим рішенням є наявність належного рюкзака. Існує кілька типів і розмірів відповідно до різних форм тіла і, що найважливіше, відповідно до видів діяльності, якими ви будете займатися. Майте на увазі, що як фасилітатор ви зазвичай повинні носити більше, ніж вам потрібно, щоб підтримати групу в разі будь-якої надзвичайної ситуації, тому великий рюкзак може бути цікавим вибором.

Пакуючи рюкзак, намагайтеся класти важчі речі на дно і ближче до спини. Крім того, важливо збалансувати вагу рюкзака з усіх боків, щоб зробити подорож приємною. Нарешті, покладіть речі, які вам потрібні частіше, наприклад, дощовик, аптечку, налобний ліхтарик або воду, у зручні місця, наприклад, у кишені.

Проведення воркшопу «Як правильно спакувати рюкзак» - це завжди гарний спосіб переконатися, що всі учасники мають необхідні матеріали, а також перевірити, чи не несуть вони небезпечні або заборонені речі, такі як великі ножі або алкогольні напої.

Фасилітаторам завжди цікаво надати учасникам контрольний список матеріалів. Крім того, роздуми про те, як ефективно упакувати та організувати рюкзак, дають можливість ознайомити учасників з такими ключовими поняттями, як баланс, доступність та готовність.

Універсальні матеріали

Цікавим союзником під час організації активного відпочинку з групами є універсальні матеріали. Це матеріали, які можна використовувати для різних цілей, що сприяють тому, щоб наш рюкзак залишався легким і наповненим ресурсами. Ось деякі з найцікавіших універсальних матеріалів, які ви можете взяти з собою на активний відпочинок:

➤ **Туристичні палиці:** Палиці є чудовим помічником під час прогулянок, особливо при перенесенні великих навантажень. Вони можуть допомогти нам у стабільності, рівновазі, захисті від рослинності або нападів диких тварин. Крім того, вони можуть стати ідеальною підтримкою для тих людей, які не мають достатнього досвіду або не впевнені в собі при ходьбі по складній місцевості. Крім того, їх можна використовувати для іммобілізації ноги чи руки в екстрених випадках або для створення розтяжки з рюкзаком чи брезентом.

➤ **Брезент (ізоляційна тканина):** Це дивовижний матеріал з величезним потенціалом. В основному його можна використовувати для побудови укриттів, щоб захиститися від дощу, снігу або сильного сонця. Його також можна використовувати як ґрунт на незручних ґрунтах, особливо коли наша група не звикла перебувати на природі. З одного боку, це може бути гарним матеріалом для розваг, а з іншого боку, він може допомогти нам у надзвичайних ситуаціях, щоб створити розтяжку з жердинами для перенесення рюкзаків або травмованої людини.

➤ **Мотузка:** Як і попередні матеріали, мотузка може бути чудовим навчальним матеріалом, а також чудовою підтримкою в складних ситуаціях, таких як складний рельєф місцевості, перетворення на драбину або «поручень», або в надзвичайних ситуаціях, коли ми можемо створити з неї розтяжку.

Ізолента та вуздечки: Обидва ці предмети можуть допомогти нам перевірити наші навички ракетобудування. З їх допомогою ми можемо відремонтувати черевики, рюкзаки, туристичні палиці або навіть створити миску для збору води. Крім того, цікаво, як найефективніше переносити ці матеріали, наприклад, ми можемо обмотати палиці скотчем, щоб вони завжди були під рукою і не носити з собою цілу стрічку.

Нарешті, одним з найцікавіших аспектів цих матеріалів є те, як їх можна комбінувати між собою, створюючи необмежене джерело можливостей. Ваша творчість - це межа.

Учасники другої мобільності після побудови укриття з брезенту.

Аптечка

Одним з найважливіших матеріалів під час походу на природу є аптечка, яка допоможе нам вирішити незначні надзвичайні ситуації та запобігти подальшим проблемам. Важливо чітко усвідомлювати, що ми повинні мати знання, щоб використовувати всі матеріали, які будуть у нашій аптечці.

Базова аптечка повинна мати:

- Рукавички
- Пінцет
- Антисептична мазь
- Засіб від пухирів
- Бинти та марлі
- Спортивна стрічка
- Еластичний бинт
- Термоковдри

Аптечка може бути доповнена ліками, але пам'ятайте про закони вашої країни, оскільки не в кожній країні дозволено передавати ліки іншим особам, особливо молодшим 18 років, за винятком акредитованих медичних працівників. Якщо ви вирішите привезти ліки з собою, ви повинні чітко знати, як їх використовувати і коли закінчується термін їх придатності.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ПРАКТИКИ ТА АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ НА ПРИРОДІ

Ризик є невід'ємною частиною життя, особливо під час експериментального навчання та пригод на свіжому повітрі. Хоча сам по собі ризик не є ані добрим, ані поганим, він надає цінну можливість для навчання. Однак ефективне управління ризиками є важливим для забезпечення безпечного та інклюзивного середовища, де всі учасники можуть взаємодіяти, розвиватися і вчитися.

Розуміння ризику та небезпеки

У контексті навчання на свіжому повітрі небезпека означає будь-яке джерело потенційної шкоди. Існує два типи небезпек:

- Об'єктивні небезпеки - вони походять від зовнішніх факторів, таких як рельєф місцевості або погодні умови.
- Суб'єктивні небезпеки - пов'язані з індивідуальними факторами, такими як фізична, психологічна чи технічна підготовка.

Ризик - це ймовірність наразитися на ці небезпеки та потенційні наслідки, які можуть виникнути в результаті. Рівень ризику зростає зі збільшенням впливу небезпеки, збільшуючи як ймовірність нещасних випадків, так і тяжкість їхніх наслідків.

Безпека та управління ризиками

Безпека передбачає зменшення ризику шляхом виявлення небезпек і контролю впливу на них. Управління ризиками - це процес оцінки цих небезпек і впровадження заходів для мінімізації ризику до прийняттого рівня. Завдяки ретельному плануванню та підготовці фасилітатори можуть створювати досвід, який кидає виклик учасникам, але водночас утримує ризики в контрольованих межах.

Сприяння безпечному навчальному середовищу

Включення управління ризиками у навчання на свіжому повітрі має вирішальне значення для сприяння інклюзії та участі. Фасилітатори відіграють ключову роль у розробці заходів, які є одночасно цікавими та безпечними. Ретельно балансує між викликом і безпекою, вони дають учасникам можливість вийти за межі своєї зони комфорту, заохочуючи особистісний ріст і водночас захищаючи їхнє благополуччя.

Надаючи пріоритет безпеці, ми не лише запобігаємо нещасним випадкам, але й створюємо сприятливе середовище, де учасники можуть впевнено досліджувати, відкривати та вчитися на власному досвіді в природі.

Як діяти в надзвичайних ситуаціях?

Відкрийте для себе протокол реагування на надзвичайні ситуації

НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ ДЛЯ БЕЗПЕЧНОГО ТА ШАНОБЛИВОГО НАВЧАННЯ НА ПРИРОДІ

Планування та підготовка

- Як фасилітатор, залучайте учасників до дослідження стежки та погодних умов. Це формує відповідальність і покращує розуміння природного середовища.
- Поясніть, що важливо ділитися маршрутами і планами безпеки з іншими, щоб посилити відповідальність і безпеку групи.
- Переконайтеся, що маршрут відповідає здібностям усіх учасників, сприяючи інклюзивності, дозволяючи кожному долучитися до досвіду.

Поважайте природу і диких тварин

- Використовуйте зустрічі з дикою природою як навчальний момент для обговорення екосистем, ролі кожного виду та впливу людської взаємодії.
- Заохочуйте учнів спостерігати за тваринами з повагою і ніколи не годувати їх, використовуючи це як тему для обговорення здоров'я дикої природи та етики її збереження.
- Популяризуйте принцип «не залишай слідів», заохочуючи учасників замислитися над тим, як їхні дії впливають на природу, створюючи зв'язок між навчанням і реальним екологічним управлінням.

Залишайтеся зволеними та енергійними

- Продемонструйте важливість регулярного пиття та харчування, організовуючи групові перерви на воду та обговорюючи вплив зневоднення на організм.
- Використовуйте перерви на перекус як можливість поговорити про рівень енергії, харчування та про те, як активний відпочинок на свіжому повітрі може підтримати фізичне здоров'я.

Мінімізація впливу на навколишнє середовище

- Сприяйте обговоренню того, як зменшити вплив на навколишнє середовище, використовуючи існуючі стежки та кемпінги. Запропонуйте учасникам поміркувати над тим, як їхній вибір впливає на світ природи.
- Заохочуйте учнів замислитися над тим, як їхні дії на природі - наприклад, дотримання стежок - допомагають захистити вразливі екосистеми.
- Запропонуйте учням визначити уже пройдені шляхи та оцінити вплив людського руху на різні ділянки.

Відповідально утилізувати відходи

- Залучайте учасників до правильного поводження з відходами, наприклад, пакування сміття та використання спеціально відведених для цього вбиралень. Такий практичний підхід виховує екологічну відповідальність.
- Поясніть важливість чистоти та гігієни на природі, продемонструвавши, як копати вигрібні ями або користуватися біологічно розкладним милом. Ці практичні знання дають учням можливість піклуватися про природу.

Ознайомтеся з навколишнім середовищем

- Допоможіть учасникам використовувати карти, компаси і GPS, перетворивши навігацію на спільну навчальну діяльність. Це сприяє розвитку навичок вирішення проблем і лідерства.
- Використовуйте перерви на перепочинок для обговорення важливості управління енергією, підсилюючи ідею балансу між викликом і безпекою в експериментальному навчанні.
- Заохочуйте учнів регулярно перевіряти себе та один одного, сприяючи самоусвідомленню та згуртованості групи.

Одягайтеся належним чином і захищайте себе

- Використовуйте одягання для занять на свіжому повітрі як можливість розповісти учасникам про клімат і місцевість, наголошуючи на необхідності належної підготовки до навчання на свіжому повітрі.
- Обговоріть, як вибір одягу може захистити від стихії та сприяти комфорту, пов'язуючи ці уроки з ширшими дискусіями про адаптацію людини до навколишнього середовища.
- Заохочуйте самовираження, водночас підкреслюючи необхідність функціональності та безпеки одягу, виховуючи повагу як до індивідуальних потреб, так і до довкілля.

Практикуйте безпечне вогнище

- Залучайте учнів до розведення і керування невеликими вогнищами (де це дозволено), використовуючи цю практичну вправу для навчання пожежної безпеки, екологічної відповідальності та командної роботи.
- Підкресліть вплив багаття на екосистеми, обговоривши, як вогонь залишає на землі шрами, і заохотьте до роздумів про те, як ми можемо мінімізувати довгострокову шкоду довкіллю.

Поважайте інших відвідувачів

- Продемонструйте шанобливе ставлення до інших користувачів стежки, сприяючи обговоренню емпатії та спільного простору. Заохочуйте учасників замислитися над тим, як їхні дії впливають на відпочинок інших людей на природі.
- Виховуйте почуття спільноти та поваги, навчаючи етикету на стежці, наприклад, поступатися місцем і не шуміти. Це сприяє розвитку культури взаємної поваги як у дикій природі, так і поза нею.

Знайте свої межі і надавайте пріоритет безпеці

- Використовуйте фізичні виклики активного відпочинку на природі, щоб навчити постановці цілей, обмеженням і самообслуговуванню. Заохочуйте учасників замислитися над своїми особистими кордонами і поважати кордони інших.
- Проведіть дискусії про важливість групової безпеки та співпраці, навчіть стежити за власним здоров'ям і самопочуттям інших учасників.
- Надати учасникам базові знання з надання першої медичної допомоги за допомогою інтерактивного практичного навчання, сприяючи формуванню почуття впевненості та готовності.
- Впроваджуючи практичне навчання в кожен аспект активного відпочинку на природі, фасилітатори можуть заохочувати глибші зв'язки між учасниками та природою. Фасилітація має бути спрямована на сприяння інклюзивності, рефлексії та особистісному зростанню, роблячи ці заходи не лише безпечними та шанобливими, але й збагачуючими для всіх учасників.

ВИСНОВОК

Отже, оволодіння технічними навичками, необхідними для занять на свіжому повітрі, має фундаментальне значення для забезпечення безпечної та змістовної участі кожного в природоохоронних заходах. Роблячи цю діяльність більш доступною та інклюзивною, ми розширюємо можливості людей налагоджувати зв'язок зі світом природи, виховуючи в них почуття приналежності та впевненості. Як ми досліджували в цьому розділі, ці навички стосуються не лише навігації та виживання, але й створення можливостей для всіх людей взаємодіяти з навколишнім середовищем у спосіб, який є шанобливим, збагачуючим і сталим.

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ РОЗДІЛУ:

- ➔ **Орієнтування та навігація:** Розуміння принципів просторового і часового орієнтування є важливим для активного відпочинку на природі. Від історичного використання зірок і природних елементів до сучасних карт і компасів - оволодіння цими методами дозволяє людям безпечно і впевнено орієнтуватися на місцевості. Ці знання дають учасникам можливість самостійно досліджувати природні простори і сприяють інклюзивному відпочинку на свіжому повітрі.
- ➔ **Інклюзивність у навичках перебування на свіжому повітрі:** У цьому розділі підкреслюється важливість того, щоб технічні навички, такі як орієнтування на місцевості та читання карт, були доступними для людей з будь-якими здібностями. Адаптуючи ці навички та інструменти, ми створюємо середовище, де кожен може брати повноцінну участь, руйнуючи бар'єри та сприяючи рівному доступу до переваг активного відпочинку на природі.
- ➔ **Екологічна обізнаність та управління ризиками:** Підготовка до активного відпочинку на природі виходить за межі технічних навичок. Вона передбачає розуміння природних ознак, таких як погодні умови, рельєф місцевості та поведінка диких тварин. Крім того, ефективне управління ризиками, як-от належне планування та протоколи дій у надзвичайних ситуаціях, має вирішальне значення для забезпечення безпеки всіх учасників, дозволяючи їм відповідально насолоджуватися природою.
- ➔ **Сталі практики та повага до природи:** Технічні навички на природі також пов'язані зі сталими практиками. Завдяки таким принципам, як «Кращі практики безпечного та шанобливого навчання на свіжому повітрі», ми підкреслюємо важливість збереження природних просторів для майбутніх поколінь. Розуміння того, як мінімізувати вплив на довкілля та поважати дику природу, сприяє етичному підходу до навчання на свіжому повітрі.
- ➔ **Перша допомога та готовність до надзвичайних ситуацій:** Цей розділ також охоплює основні методи надання першої медичної допомоги та важливість бути готовим до потенційних надзвичайних ситуацій. Наявність добре підготовленої аптечки та знання основних медичних заходів гарантує, що заняття на свіжому повітрі можна проводити безпечно, з належною турботою та увагою до всіх учасників.

Інтегруючи ці ключові навички та ідеї, ми можемо створити більш інклюзивний та цікавий досвід активного відпочинку на природі для всіх.

ДІЄМО РАЗОМ:

**РОБОТА В ГРУПІ ТА УЧАСТЬ В ОСВІТНІХ
ЗАХОДАХ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ**

У цьому розділі розглядається важливість групової динаміки та активної участі в експериментальному навчанні на свіжому повітрі як інструментів, що сприяють інклюзії та залученню. Спираючись на основоположні ідеї експериментального навчання, розглянуті в попередніх розділах, цей розділ підкреслює вирішальну роль групи у формуванні індивідуального та колективного навчального досвіду. Спираючись на теорію груп Курта Левіна, розділ досліджує, як групи функціонують як динамічні утворення, що визначаються взаємозалежністю, а не просто схожістю між членами. Завдяки груповому навчанню учасники отримують реалістичні, спільно сконструйовані знання, які посилюють різноманітні перспективи, цінують індивідуальні відмінності та сприяють співіснуванню і соціальній гармонії.

Крім того, навчання на свіжому повітрі створює унікальні можливості для співпраці та обміну досвідом, допомагаючи учасникам розвивати міжособистісні навички, сильне почуття приналежності та взаємної підтримки. Участь лежить в основі експериментального навчання, де учні беруть на себе активну відповідальність за свій навчальний процес. Фасилітатор відіграє вирішальну роль, але не як постачальник заздалегідь визначених знань, а як провідник, який сприяє збалансованій свободі та підтримці, гарантуючи, що кожен учасник бере на себе відповідальність за свій вибір і робить значущий внесок у досягнення цілей групи.

Пропонуючи практичні приклади ролей і видів діяльності в групі, цей розділ підкреслює, як структуровані групові ролі та автономія в діяльності можуть стимулювати творчість, лідерство та вирішення проблем. Активна участь дає змогу учасникам глибоко зануритися в навчальний процес, сприяючи особистісному зростанню, співпраці та почуттю відповідальності перед собою, іншими та навколишнім середовищем.

ГРУПА

Теорія, яка базує процес навчання на досвіді, не може ігнорувати міжособистісний вимір і групову динаміку, які характеризують людську реальність. Як ми бачили в першому модулі, роль групи є вирішальною, коли йдеться про навчання через досвід та освіту на природі.

Теорія груп Курта Левіна підкреслює, що група - це не просто сума окремих осіб, а взаємопов'язане ціле, де внесок кожного члена є життєво важливим. Ця ідея має важливе значення для сприяння експериментальному навчанню на свіжому повітрі, оскільки вона показує, як групові умови можуть віддзеркалювати реальну соціальну динаміку. Учні, відчуваючи цю взаємозалежність, розвивають такі навички, як співпраця, комунікація та емпатія.

Переваги навчання в групах

Групове навчання має широкий спектр переваг, оскільки відображає спільну природу реальних соціальних взаємодій. У цьому середовищі люди висловлюють різні точки зору, збагачуючи колективне розуміння і спільно створюючи нові знання. Таке розмаїття сприяє інноваціям, оскільки різні точки зору кидають виклик і розширюють мислення, дозволяючи групі досягти інсайтів, яких окремі люди не змогли б досягти поодиночі. Обмін ідеями не лише інтелектуально стимулює, але й сприяє глибокій співпраці, створюючи навчальне середовище, в якому учасники підтримують розвиток один одного.

Цей процес підкреслює важливість особистих відмінностей, оскільки унікальний внесок кожного учасника формує динаміку групи. Взаємна адаптація, необхідна в цій взаємодії, сприяє створенню інклюзивного простору, в якому визнаються індивідуальні сильні сторони та інтегруються в загальний прогрес групи. Працюючи взаємозалежно, члени групи розвивають важливі соціальні навички, такі як співпраця, емпатія та вміння співіснувати в спільноті, яка цінує внесок кожного. Успіх групи залежить від цього балансу, коли учасники вчаться коригувати свої дії для досягнення як особистих, так і колективних цілей.

Навчання на свіжому повітрі ще більше посилює переваги групового навчання, занурюючи учасників у природне, відкрите середовище, яке сприяє глибшій зв'язку та залученню. Сама природа стає потужним фасилітатором, сприяючи взаємодії та спільному досвіду, що посилює почуття приналежності. Перебування на свіжому повітрі сприяє співпраці та уможлиблює більш органічний, неформальний обмін думками, що допомагає розбудовувати довіру та солідарність у групі. Цей контекст також заохочує до активної участі та інклюзії, оскільки природні умови запрошують членів групи взаємодіяти не лише один з одним, але й з навколишнім середовищем.

Ліберман і Худі (1998) підкреслюють, що досвід навчання на природі посилює цю динаміку, оскільки розвиває сильне почуття спільноти, взаємної підтримки та покращує навички міжособистісного спілкування. У таких умовах учасники часто відчують більшу єдність і глибший зв'язок як з однолітками, так і зі світом природи, що ще більше збагачує навчальний процес.

Підсумовуючи, можна виділити деякі з основних переваг навчання в групах.

- Воно є реалістичним, оскільки відображає повсякденну соціальну реальність.
- Воно будується спільно з іншими людьми, і внесок кожного учасника є важливим для кінцевого результату.
- Вона є взаємодоповнюючою: кожна людина може запропонувати різні точки зору на одну й ту саму ситуацію, а група в цілому може дійти до подальших і нових знань
- Цінує особистісні відмінності: в групі створюються динамічні взаємозалежні стосунки, засновані на особливостях різних членів.
- Навчає співіснуванню: взаємозалежність між членами групи змушує окремих осіб і групу пристосовуватися до потреб інших і групи з метою збереження балансу.

На закінчення, групове навчання, особливо в поєднанні з навчанням на свіжому повітрі, пропонує збагачуючий та інклюзивний досвід. Воно сприяє не лише інтелектуальному розвитку, але й участі в житті громади та екологічній свідомості, сприяючи цілісному підходу до навчання та особистісного зростання.

Групова фотографія під час другої мобільності під час знайомства з пошуком скарбів.

Створення груп з педагогічної точки зору

Окрім переваг, які природно пропонує групове навчання, фасилітатори відіграють ключову роль у розробці заходів та структуруванні групи, щоб максимізувати її освітній потенціал. Цей підхід ґрунтується на спостереженні як за окремими учасниками, так і за унікальною динамікою групи.

Організовуючи вправи, які заохочують до спільного навчання, фасилітатори допомагають учасникам оцінити різні точки зору та зрозуміти цінність внеску кожного. Наприклад, під час сесій рефлексії фасилітатори можуть регулювати розмір групи так, щоб усі, включно з тихими учасниками, відчували себе комфортно, висловлюючи свою точку зору.

Вправи на вирішення проблем, наприклад, можуть бути розроблені таким чином, щоб продемонструвати важливість різноманітних навичок і точок зору, допомагаючи кожному учаснику відчувати, що його внесок є важливим для успіху групи. В експедиції на природі учасники самі обирають собі ролі, що дозволяє кожному вибрати ту, в якій він відчувається впевнено, або, за бажанням, кинути виклик самому собі, спробувавши щось, що виходить за межі його зони комфорту.

Групова динаміка як інструмент рефлексії

Після групових вправ важливо надати учасникам час для рефлексії. Фасилітатор(к)и можуть організувати підбиття підсумків, під час яких учасники обговорюють процес роботи в групі, свій внесок і те, що вони дізналися про спільну роботу. Це сприяє метапізнанню, допомагаючи учням засвоїти цінність взаємозалежності та співпраці.

АКТИВНА УЧАСТЬ: НАДАННЯ УЧНЯМ МОЖЛИВОСТІ КЕРУВАТИ СВОЇМ НАВЧАННЯМ

В усьому цьому очевидно є активна роль кожного окремого учасника і групи в цілому. Участь - це основа, на якій базується навчання через досвід, що розглядає людину як господаря власного навчання.

Для того, щоб члени групи брали активну участь у формуванні знань, необхідний баланс між підтримкою і свободою. Завдання фасилітатора не полягає в тому, щоб пропонувати готові знання і закриті рефлексії. Його метою має бути сприяння створенню простору і динаміки, які допомагають розвивати певне навчання і, в свою чергу, продовжувати навчання ;)

Під час експериментальних навчальних заходів ми намагаємося створювати простір, в якому учасники мають свободу самоуправління, як вони вважають за потрібне, як щодо організаційних питань (наприклад, управління житловим простором), так і щодо створення певних видів діяльності. Надання свободи учасникам робить їх відповідальними за власний вибір і кінцевий результат діяльності.

Відчуваючи на власному досвіді природні наслідки свого вибору та дій, людина заохочується до розвитку більшої обізнаності та відповідальності по відношенню до себе, інших та свого оточення (Hattie et al. 1997).

Активна участь є наріжним каменем експериментального навчання. У цьому контексті учні відіграють активну роль у формуванні свого досвіду, прийнятті рішень та осмисленні результатів. Для фасилітаторів створення середовища, в якому учасники відчують себе уповноваженими брати участь, робити вибір і брати на себе відповідальність, є ключем до розвитку автономії та лідерських навичок.

Діяльність громади щодо поліпшення стіни школи в Лахрі, малюючи все це разом під час другої мобільності.

Свобода з підтримкою

Баланс між автономією та керівництвом має вирішальне значення. У той час як учасники повинні бути вільними у дослідженні та прийнятті рішень, роль фасилітатора полягає у створенні структурованого середовища, де результати навчання є чіткими, а підтримка доступна, коли вона необхідна. Фасилітатори повинні прагнути відступити, даючи можливість учасникам взяти на себе відповідальність, залишаючись при цьому спостережливими і готовими втрутитися в разі потреби.

ПРОЕКТУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ РОЗМАЇТТЯ: АКТИВІЗАЦІЯ ГРУПОВОЇ УЧАСТІ

При розробці заходів важливо враховувати особливості групи, особливо для того, щоб сприяти участі та інклюзії. Кожен член групи має унікальні здібності, вподобання та рівень мотивації, які впливають на групову динаміку. Пристосовуючи заходи до конкретних потреб групи, лідери можуть забезпечити, щоб кожен відчував себе цінним і включеним, незалежно від свого походження чи особистості. Такий акцент на інклюзивності не лише сприяє формуванню почуття приналежності, а й заохочує навіть найбільш стриманих учасників до активної участі, створюючи більш згуртоване і сприятливе навчальне середовище для всіх.

Група має бути достатньо великою, щоб охоплювати різноманітність і допускати конструктивні конфлікти, але водночас достатньо малою, щоб уникнути фрагментації на підгрупи, в яких проблеми вирішуються ізольовано. Достатньо велика група створює середовище взаємності та співпраці, де підкреслюються сильні сторони кожного члена, що сприяє формуванню культури взаємної підтримки та турботи. Моніторинг індивідуальної участі має вирішальне значення; якщо певні члени групи часто залишаються осторонь під час заходів чи дискусій, формування менших підгруп може допомогти більш інтровертованим особам брати участь більш відкрито.

Згуртованість у групі заохочує моменти щирого обміну думками та емоційного самовираження, створюючи комфортне середовище, яке сприяє особистісному зростанню (Kimball & Vascon, 1993). Така атмосфера сприяє автономії, прийняттю рішень, набуттю навичок і саморефлексії (Walsh & Golins, 1976). Доведено, що взаємна довіра і турбота між членами групи суттєво впливають на успіх програми. Впровадження групового досвіду, який сприяє співпраці та почуттю приналежності, зміцнює ці зв'язки. Початкові вправи з командоутворення особливо корисні для того, щоб розбити кригу, а командна діяльність дозволяє кожному учасникові знайти роль, що відповідає його здібностям та інтересам.

Характеристики учасників мають важливе значення для формування групового досвіду. Гнучкість у плануванні є ключовим фактором, оскільки вправи повинні адаптуватися до

унікальних потреб і особливостей групи. Наприклад, Хатті та ін. (1997) виявили, що вік учасників впливає на результати, причому дорослі отримують більше користі, ніж підлітки, що може бути пов'язано з різницею в готовності до участі. Враховуючи, що освіта на свіжому повітрі часто ґрунтується на філософії «виклику за вибором», готовність до участі стає критично важливим фактором. Створення мотивації та розробка заходів у співпраці з учасниками, з урахуванням їхніх інтересів, гарантує, що досвід буде цікавим та ефективним.

Роль фасилітатора: Баланс лідерства і нейтралітету

Створення інклюзивного та партисипативного навчального простору - одна з ключових ролей фасилітатора. Фасилітатор відіграє вирішальну роль у створенні середовища, де всі учасники можуть робити свій внесок, брати участь і розвивати цінний навчальний досвід. Його завдання полягає не лише в тому, щоб скеровувати групу, але й у тому, щоб кожен, незалежно від своїх здібностей чи поглядів, відчував себе включеним і цінним учасником. Щоб досягти цього, фасилітатори повинні бути гнучкими, уважними до групової динаміки і прагнути до зміцнення почуття приналежності та згуртованості в групі.

Начо Гарсія (Nacho Garcia) виділяє чотири основні функції, які повинен виконувати фасилітатор:

- **Лідерство:** Фасилітатор має бути відданим справі сприяння позитивному клімату та згуртованості в групі. Це означає створення атмосфери, в якій учасники почуваються в безпеці, їх поважають і заохочують робити свій внесок.
- **Продюсування:** Фасилітатори допомагають групі досягти її цілей, обираючи та плануючи відповідні види діяльності. Вони уважно спостерігають за групою, беручи до уваги її особливості, і коригують процес для забезпечення ефективного прогресу.
- **Регулювання:** Посередництво та управління обміном думками між учасниками є ключовим для підтримки продуктивного та збалансованого середовища. Фасилітатори втручаються, коли це необхідно, щоб вирішити конфлікти, гарантуючи, що спілкування залишається поважним і що кожен голос буде почутий.
- **Фасилітація:** У складних або проблемних ситуаціях роль фасилітатора полягає в тому, щоб долати труднощі та пропонувати рішення, які допоможуть групі рухатися вперед. Для цього потрібно бути в курсі того, що відбувається в групі, і реагувати таким чином, щоб сприяти прогресу.

За словами Россани фон Сакен (Garcia, N et al n.d.), ефективна фасилітація передбачає активну взаємодію з учасниками, адаптацію заходів до їхніх потреб і зосередження на процесі, а не на диктуванні змісту чи результатів. Фасилітатор залишається нейтральним щодо змісту обговорень, але відіграє активну роль у спрямуванні групи до досягнення її цілей.

У цій ролі фасилітатор гарантує, що кожен учасник має можливість зробити свій внесок і навчитися на спільному досвіді. Такий підхід підкреслює важливість врахування характеристик і динаміки групи для сприяння інклюзивності. Пам'ятаючи про ці елементи, фасилітатори можуть створити середовище, в якому змістовне навчання може органічно виникати в групі, а не нав'язуватися ззовні. Роль фасилітатора полягає в тому, щоб підтримувати і спрямовувати процес, забезпечуючи повноцінну участь кожного учасника і ефективну спільну роботу групи для досягнення поставлених цілей.

Лідерство у створенні клімату в групі

Основне завдання фасилітатора - створити позитивну атмосферу в групі, в якій учасники почуваються в безпеці, відчують підтримку та цінність. Це передбачає уважне ставлення до динаміки групи, посередництво у вирішенні конфліктів і спрямування групи до співпраці та досягнення спільних цілей. На відкритому повітрі ця роль особливо важлива, оскільки фізичне середовище часто вимагає посиленої співпраці та взаємної підтримки.

Порада фасилітатору

Почніть з командоутворюючих вправ, які допоможуть розтопити лід і встановити довіру між учасниками. Поступово вводьте складніші завдання, які вимагають глибшої співпраці, щоб група почувалася достатньо комфортно, щоб висловлювати ідеї, вирішувати проблеми та працювати над конфліктами.

Виклики та роль фасилітатора

Фасилітація групового навчання може бути пов'язана з певними труднощами, особливо коли деякі учасники борються з повною свободою або відчують себе перевантаженими відповідальністю. Для фасилітатора дуже важливо бути спостережливим і готовим запропонувати підтримку, коли це необхідно. Не всі учасники процвітають у неструктурованому середовищі, а деякі можуть потребувати додаткового керівництва, щоб орієнтуватися в груповій динаміці.

- **Цілеспрямоване втручання:** втручаючись, щоб підтримати групу, фасилітатори повинні робити це з наміром скерувати навчальний процес, а не керувати ним. Це може означати висловлення пропозицій, постановку рефлексивних запитань або допомогу групі в проясненні її цілей. Головне - залишатися зосередженими на розвитку самостійності, навіть пропонуючи тимчасову структуру.
- **Інклюзивність:** Завжди слідкуйте за динамікою групи, щоб переконатися, що всі голоси почуті. Іноді розбиття групи на менші підгрупи може допомогти більш інтровертованим або нерішучим учасникам почуватися комфортно, роблячи свій внесок.

ГРУПОВІ РОЛІ: ВИХОВАННЯ ЛІДЕРСТВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Групові ролі - це практичний інструмент для заохочення активної участі та допомоги учням зрозуміти важливість лідерства, відповідальності та спільноти. Призначаючи конкретні ролі - наприклад, гід, доглядач чи мотиватора - фасилітатори можуть забезпечити внесок кожного учасника в успіх групи, одночасно розвиваючи їхні власні лідерські навички.

- **Ротації ролей:** Щоб максимізувати навчання, заохочуйте учасників мінятися ролями впродовж вправи. Це дає змогу кожному учаснику відчувати різні обов'язки, розвиваючи гнучкість, адаптивність та емпатію до викликів, з якими стикаються інші учасники у своїх ролях.
- **Педагогічні переваги:** Структуровані ролі допомагають учасникам навчитися лідирувати, управляти ресурсами та стратегічно мислити про потреби групи. Крім того, такі ролі, як «екологічний управитель», прищеплюють почуття відповідальності за природу, підвищують екологічну свідомість і сприяють формуванню сталої поведінки.

Ми говорили про роль фасилітатора, але скільки ролей ми можемо мати в групі?

У групах між учасниками виникають різні ролі. Деякі з них виникають спонтанно через особистісні характеристики кожної людини і групи, інші обираються «офіційно» через домовленість між учасниками і слугують для уточнення завдань кожного. Справа в тому, що всі учасники виконують певну функцію і беруть активну участь у досвіді. Багатство групи полягає саме в міжособистісних відмінностях, які створюють взаємозалежність завдяки тому, що кожен грає свою роль, як у маленькій громаді.

ПРАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ СПРИЯННЯ АКТИВНІЙ УЧАСТІ

Активна участь виходить за межі простого розподілу ролей чи завдань. Вона полягає у створенні можливостей для учнів глибоко взаємодіяти з навколишнім середовищем, один з одним і з самим навчальним процесом. Ось кілька стратегій для заохочення активної участі:

- **Спільне створення діяльності:** Залучайте учасників до планування та проведення заходів. Це не лише розширює їхні можливості, але й гарантує, що заходи будуть відповідати їхнім інтересам і мотиваціям, підвищуючи залученість. Хорошими прикладами заходів, які сприяють активній участі, можуть бути розробка локальних дій або можливість керувати цілою експедицією, від логістики до вибору маршруту або заходів для його активізації.
- **Групове прийняття рішень:** Заохочуйте групові дискусії та демократичні процеси прийняття рішень під час діяльності. Це вчить учасників навичкам ведення переговорів, компромісу та цінності різних точок зору.
- **Рефлексія та зворотній зв'язок:** Створюйте регулярні можливості для рефлексії, щоб учасники могли поділитися своїми думками та надати зворотній зв'язок як щодо процесу, так і щодо результатів. Рефлексія сприяє особистому та груповому навчанню, а також постійному вдосконаленню взаємодії та внеску кожного учасника.

Практичний приклад

Щодо «формальних» ролей, то в нашій діяльності ми намагаємося сприяти спільним ролям і діям, які дозволяють учасникам розвивати лідерство та активну участь.

Для того, щоб вийти із зони комфорту, ми заохочуємо учасників обрати роль, з якою вони не дуже добре знайомі. Цікаво заохочувати учасників змінювати або брати на себе нові ролі, щоб підвищити активну участь і сприяти відчуттю приналежності до групи. Крім того, ми рекомендуємо сприяти комунікації між різними ролями і пам'ятати, що кожен є відповідальним і підзвітним за результат процесу.

Насамкінець, активна участь дозволяє кожному бути господарем власного навчання, а також стимулює творчість, вирішення проблем, навички подолання труднощів і процеси прийняття рішень. Свобода і можливість приймати рішення також означає більшу відповідальність за те, що відбувається, оскільки не завжди можна перекладати відповідальність за успіх чи невдачу події на когось іншого.

Поки причини і рішення всього, що відбувається, знаходяться ззовні, буде важко знайти мотивацію до дії.

Наша мета - розширити можливості учасника і підвищити відчуття ефективності, показуючи, що кожен у свій маленький спосіб може залишити слід.

Наприклад, ось деякі з ролей, які ми пропонуємо під час наших групових природничих експедицій:

Провідник - дбає про технічну частину навігації, щоб дістатися з одного місця в інше. Крім того, він зосереджується на тому, щоб підтримувати темп, який підходить кожному, пропонуючи зупинки і перерви в найкращі ідеальні моменти і місця або пропонуючи загальну перспективу маршруту і прогноз погоди на початку маршруту.

Доглядач - піклується про групу, звертаючи увагу на її потреби та особливості. Ця роль є дуже важливою і вимагає багато спілкування між іншими ролями, щоб мати можливість аналізувати атмосферу і настрої групи і діяти відповідно до них.

Мотиватор - виступає в ролі мотиватора для групи. Ця роль необхідна на початку подорожі, особливо у складних ситуаціях, таких як складні погодні умови або складні ділянки маршруту. Крім того, він може бути великою підтримкою для доглядачів.

Спорядження - дбає про матеріали, які використовуються під час активності, догляд за ними та розподіл між учасниками. Ця роль полягає в тому, щоб перевірити, чи потрібна кожній людині в групі якась особлива додаткова екіпіровка, чітко відстежити, у кого що є, а також показати використання деяких матеріалів, наприклад, палиць або брезенту.

Не залишаючи слідів - відповідає за сприяння та нагляд за проведенням заходів, звертаючи увагу на турботу про навколишнє середовище. Важливо підкреслити, що ця роль не означає ходіння з мішком для сміття, але це відповідальність за те, щоб як група ми могли мінімізувати вплив на навколишнє середовище і, можливо, навіть створити позитивний вплив.

Контролер часу - має завдання заохочувати групу поважати раніше встановлений розклад. Ця роль може бути реалізована кількома способами, але важливо нагадувати, щоб сприяти створенню гарної атмосфери в групі. Він може вносити пропозиції або ідеї, які допомагають усім встигати вчасно.

Пастир - перевіряє, щоб ніхто не залишився позаду на шляху. Ця роль може бути дуже важливою, особливо коли в групі різні темпи, оскільки вона може допомогти гідам і доглядачам підтримувати плавний темп ходьби, адаптуючись до різних ритмів і полегшуючи проходження походу.

ВИСНОВОК

Розділ 3 підкреслює життєво важливу роль групової динаміки та активної участі в експериментальному навчанні на свіжому повітрі. Група є динамічним, взаємозалежним утворенням, де люди вчаться не лише через особисту рефлексію, а й через спільний досвід та внесок інших. Така атмосфера співпраці виховує почуття приналежності, взаємної поваги та спільної відповідальності, які є важливими для сприяння інклюзії.

Роль фасилітатора є ключовою у створенні балансу між свободою і керівництвом, що дозволяє учасникам взяти на себе відповідальність за свій навчальний шлях, забезпечуючи при цьому згуртованість і цілеспрямованість групи. Структурована діяльність разом із гнучким розподілом ролей посилює залучення та співпрацю, водночас заохочуючи автономію. Надаючи учасникам можливість активно долучатися до процесу, навчання на свіжому повітрі сприяє розвитку самосвідомості, відповідальності та здатності протистояти викликам реального світу.

Зрештою, активна участь і добре організована групова динаміка створюють можливості для особистого зростання і колективного успіху, сприяючи інклюзії, стійкості і співпраці як у навчанні, так і в житті.

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ РОЗДІЛУ:

- ➔ Групова динаміка як інструмент навчання: Групове навчання на природі виходить за рамки індивідуального досвіду. Взаємозалежність у групі дозволяє спільно конструювати знання, різноманітні перспективи та особистісне зростання, відображаючи при цьому реальну соціальну динаміку.
- ➔ Активна участь у навчанні: Участь є основоположною в експериментальному навчанні. Беручи на себе відповідальність за свої дії та рішення, учасники вчать відповідальності, розвивають навички розв'язання проблем і більш осмислено взаємодіють з групою та навколишнім середовищем.
- ➔ Роль фасилітатора: Фасилітатор - це ключ до балансу між свободою та структурою в групі. Він гарантує, що вправи будуть змістовними та адаптованими до потреб групи, водночас заохочуючи індивідуальну відповідальність і залучення.
- ➔ Структуровані та гнучкі ролі в групі: Розподіл формальних і неформальних ролей у групі допомагає розподілити відповідальність і сприяє лідерству, співпраці та активному залученню. Ці ролі дозволяють учасникам брати участь у різних аспектах навчального процесу, сприяючи згуртованості групи та індивідуальній підзвітності.
- ➔ Розширення можливостей через навчання на свіжому повітрі: Експериментальне навчання на свіжому повітрі розширює можливості учасників, дозволяючи їм керувати завданнями, приймати рішення і брати на себе відповідальність за результати, сприяючи незалежності, впевненості в собі та почуттю приналежності до групи.

ШЛЯХИ ДО ІНКЛЮЗІЇ

Інклюзія в практичному навчанні на свіжому повітрі полягає в тому, щоб забезпечити кожній людині, незалежно від її здібностей, інвалідності чи походження, можливість повноцінно брати участь і процвітати в діяльності на природі. У цьому розділі розглядається концепція інклюзії, її відмінність від інтеграції, сегрегації та виключення, а також підкреслюється важливість створення доступного середовища на свіжому повітрі. Сприяючи інклюзивному навчанню на свіжому повітрі, ми забезпечуємо рівні можливості для особистісного зростання, зв'язку з природою та залучення до життя громади.

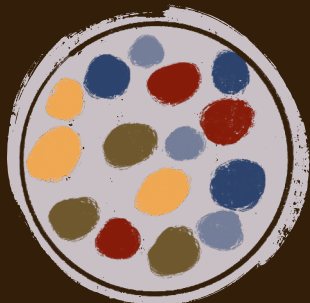
Навчання на свіжому повітрі пропонує трансформаційний досвід, сприяючи академічній успішності, особистісному розвитку та екологічній свідомості. Однак забезпечення інклюзивності вимагає цілеспрямованих зусиль для подолання бар'єрів, пов'язаних із доступністю, культурним розмаїттям та інвалідністю. У цьому розділі ми розглянемо, як створювати інклюзивні програми на свіжому повітрі шляхом адаптації та міжкультурного розуміння, що, зрештою, сприятиме формуванню почуття приналежності та поваги до всіх учасників.

Інклюзія

Інклюзія розглядається як універсальне право людини. Метою інклюзії є охоплення всіх людей незалежно від їхньої етнічної групи, статі, інвалідності, медичних чи інших потреб. Йдеться про надання рівного доступу та можливостей, а також про подолання дискримінації та нетерпимості. Вона впливає на всі аспекти суспільного життя.

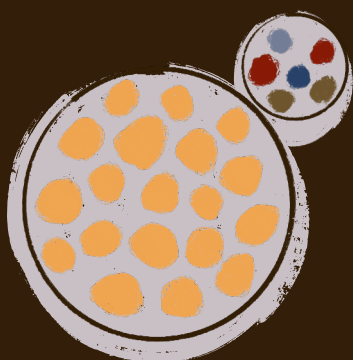
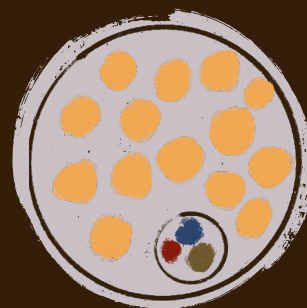

Інклюзія, інтеграція, сегрегація та виключення: розуміння ключових відмінностей

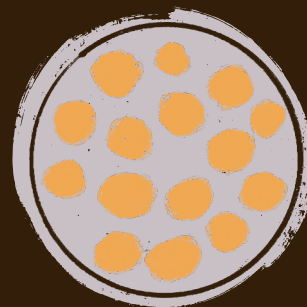
Інклюзія передбачає створення середовища, в якому приймаються відмінності та заохочується рівність між людьми. В інклюзивному суспільстві саме контекст пристосовується до потреб людей, забезпечуючи всім рівні можливості, незалежно від їхньої етнічної групи, релігії, етнічного походження чи здібностей. Замість того, щоб очікувати від людей відповідності «нормалізованому» стандарту, інклюзія фокусується на їхніх унікальних сильних сторонах і здібностях. Вона ґрунтується на принципах справедливості та співпраці, цінує кожну людину такою, якою вона є, не намагаючись вписати її в заздалегідь визначену модель буття, мислення чи дії.

Згідно з концепцією інтеграції, підтримується панівна ідея «нормальності», і очікується, що індивіди повинні адаптуватися до встановлених суспільних норм. Ті, кому вдається відповідати цим нормам, вважаються частиною суспільства. На відміну від інклюзії, де контекст пристосовується до потреб і особливостей індивідів, інтеграція підкреслює відповідальність індивіда за те, щоб вписатися в існуючі рамки. Чим більше людина відповідає цим стандартам, тим більш інтегрованою вона вважається.

Сегрегація відбувається тоді, коли маргіналізовані особи поміщаються в окреме середовище, спеціально створене для подолання їхніх особливих відмінностей, що ізолює їх від суспільства в цілому. Таке відокремлення посилює їхнє виключення з основних можливостей і взаємодій, а не сприяє створенню інклюзивного середовища, в якому приймається різноманітність.

Виключення починається з уявлення про те, що існують «нормальні» люди та інші, які не відповідають цій категорії. Як наслідок, люди з функціональними, культурними чи етнічними відмінностями часто маргіналізуються і не розглядаються як частина цієї «нормальності». Терміни та ярлики, що означають неповноцінність - чи то через інвалідність, чи то через походження, чи то через культурні практики - посилюють цей поділ, позбавляючи людей основних прав і перешкоджаючи їхній повноцінній участі в житті суспільства.

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНКЛЮЗІЇ В ОСВІТІ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Ми побачили, що освіта на свіжому повітрі - це підхід, який може сприяти інклюзії та участі молодих людей у житті громади, але не тільки.

Інклюзивне навчання на свіжому повітрі - це освітній підхід, який забезпечує кожному, незалежно від його здібностей, походження чи відмінностей, можливість взаємодіяти зі світом природи. Навчання на свіжому повітрі пропонує унікальний спосіб навчання, який виходить за рамки традиційних класів, роблячи його доступним для людей, які можуть мати труднощі з традиційними методами навчання, такими як сидіння на місці та читання з книжки.

Завдяки використанню природного середовища, навчання на свіжому повітрі відкриває двері до різноманітних шляхів для розуміння концепцій, пристосовуючись до різних стилів навчання. Така інклюзивність сприяє особистісному розвитку та підвищенню екологічної відповідальності.

Завдяки цілеспрямованій розробці цікавого освітнього досвіду на свіжому повітрі, організатори та фасилітатори програм можуть надати учасникам трансформаційні можливості для особистого та академічного зростання. Крім того, визначивши та подолавши бар'єри, пов'язані з доступом та рівністю, можна забезпечити кожній молодій людині можливість займатися спортом на свіжому повітрі та зміцнити свій зв'язок зі світом природи.

Очевидно, що не всі ми вчимося однаково; те, що може сприйматися як «проблемний» учень у традиційному класі, часто може виявитися справжнім лідером під час занять на свіжому повітрі.

Кілька досліджень показують, що освіта на свіжому повітрі (ОВ) приносить значні переваги особам з особливими потребами або емоційними, поведінковими та психологічними труднощами. Заняття на свіжому повітрі, коли вони персоналізовані, можуть мати позитивний вплив на ці групи (Cason and Gillis 1994). Характеристики природного середовища, такі як можливості для релаксації та внутрішнього зв'язку, є особливо корисними для покращення загального благополуччя.

Загалом, перебування на свіжому повітрі є більш ефективним, ніж інші види діяльності, у підвищенні концентрації уваги та психічного благополуччя, незалежно від віку, статі, діагнозу чи соціально-економічних умов (Kuo & Taylor 2004). ОЕ також сприяє розвитку міжособистісних навичок і почуття приналежності, покращуючи комунікацію і групову адаптацію. Це помітно як в учнів з груп ризику, так і в тих, хто не має особливих труднощів, підвищуючи мотивацію, самоконтроль і впевненість у собі (Lieberman & Hoody 1998).

Наші асоціації постійно працюють над розробкою інструментів і знань, які роблять нашу діяльність все більш інклюзивною, особливо шляхом залучення людей з меншими можливостями, таких як люди з інвалідністю, люди зі складних соціально-економічних ситуацій та з різних культурних середовищ.

Зараз ми розглянемо деякі теми, які є важливими для нас, коли ми докладаємо зусиль, щоб бути інклюзивними.

Міжкультурність

Говорячи про інклюзію людей з різним соціокультурним походженням, ми повинні замислитися над таким поняттям, як міжкультурність.

Міжкультурність - це взаємодія різних культур і можливість створення спільних форм культурного самовираження через діалог і взаємну повагу. Це здатність відчувати культуру іншої людини і бути відкритим, зацікавленим і допитливим щодо цієї людини і культури.

Осмислення досвіду, в якому учні взаємодіють з представниками різних культур, допомагає їм аналізувати і вчитися з кожного досвіду. Міжкультурний досвід надає найбільш значущі можливості для розвитку мовного потенціалу.

Міжкультурне навчання має вирішальне значення для соціальних перетворень, дозволяючи людям з різним походженням встановлювати позитивні відносини, засновані на цінностях прав людини і розумінні культурних відмінностей.

Міжкультурність vs мультикультурність: розуміння ключових відмінностей

- Мультикультуралізм: Посилається на суспільство, в якому кілька культурних або етнічних груп живуть пліч-о-пліч одна з одною, часто не вступаючи у взаємодію.
- Міжкультурність: Описує спільноти з глибоким розумінням і повагою до всіх культур, зосереджені на взаємному обміні та розвитку взаємовідносин.

Міжкультурність частіше зустрічається в місцевому контексті з кількох причин:

- Близькість: Місцеве середовище часто об'єднує різні групи людей, чи то через міграцію, туризм або громадські заходи, створюючи можливості для безпосередньої взаємодії та обміну.
- Повсякденна взаємодія: Локальні місця, такі як ринки, школи та райони, сприяють щоденним зустрічам, які дозволяють людям з різним культурним досвідом взаємодіяти, обмінюватися досвідом та будувати стосунки.
- Спільні простори: Публічні простори, такі як парки та громадські центри, сприяють зустрічам і соціальній активності, де культурні форми самовираження можуть змішуватися, що дозволяє більш органічно інтегрувати різні традиції та практики.
- Культурна адаптація: У місцевому контексті люди часто є більш пристосованими і відкритими до навчання одне в одного, що призводить до змішування культурних практик і норм, які збагачують громаду.
- Колективна ідентичність: Місцеві громади часто розвивають спільну ідентичність, яка включає в себе елементи різних культур, що сприяє формуванню почуття приналежності та взаємоповаги серед мешканців.
- Низові ініціативи: Місцеві організації та ініціативи часто сприяють міжкультурному діалогу та співпраці, заохочуючи мешканців відзначати розмаїття та брати участь у культурних обмінах.
- Економічна взаємозалежність: Місцева економіка часто залежить від внеску різних культурних груп, що створює практичний стимул для співпраці та міжкультурного взаєморозуміння.

Ці фактори роблять місцевий контекст родючим ґрунтом для міжкультурної взаємодії, що призводить до багатшого та динамічнішого досвіду громади.

Міжкультурне навчання

Міжкультурне навчання має вирішальне значення для соціальної трансформації, дозволяючи людям з різним походженням встановлювати позитивні відносини, засновані на цінностях прав людини та розумінні культурних відмінностей. Воно вимагає врахування різних аспектів, таких як владні відносини, розподіл ресурсів, права людини та повсякденна взаємодія.

Для того, щоб запровадити міжкультурність у проекті, може бути дуже корисно використовувати тренінги та семінари як інструмент, за допомогою якого ми можемо отримати деякі аспекти міжкультурності.

- Тренінг з питань різноманітності та інклюзії: Запропонуйте тренінг з міжкультурної компетентності, що охоплює культурну обізнаність, комунікацію та управління культурними відмінностями.
- Командоутворення: Заохочуйте учасників з різним походженням ділитися культурними перспективами та цінностями, сприяючи взаєморозумінню та довірі.
- Культурний обмін та розмаїття: Організовувати заходи для учасників, щоб поділитися культурними традиціями та долучитися до міжкультурної взаємодії.
- Вирішення конфліктів та медіація: Розробляти механізми для вирішення міжкультурних конфліктів, надаючи тренінги з вирішення конфліктів та технік медіації.

Важливість цікавості до інших культур є центральною для сприяння культурній інклюзії, яка ґрунтується на ідеї взаємного зростання і розуміння. Для людей, які живуть у країні, відмінній від їхньої власної, часто виникає необхідність вивчити нову мову, адаптуватися до незнайомих традицій і орієнтуватися в новому способі життя, щоб інтегруватися в суспільство, яке їх оточує. Цей щоденний виклик вимагає значних зусиль у навчанні та адаптації.

Однак інклюзія - це не односторонній процес. Йдеться не лише про те, щоб навчити новоприбулих, як пристосуватися до культури їхньої нової країни, але й про те, щоб бути готовими вчитися у них. Демонстрація цікавості до їхніх традицій, історій та світогляду збагачує досвід для всіх учасників і визнає важливість їхнього походження. Коли ми виявляємо щирий інтерес до того, що інші приносять із собою, - наприклад, до їхніх звичаїв, мов і поглядів, - ми не тільки даємо їм відчуття, що їх цінують і їм раді, але й створюємо сприятливий ґрунт для взаємного зростання.

Таким чином, різноманітні культури не просто співіснують, а взаємодіють і впливають одна на одну, роблячи громаду багатшою і повнішою. Виявлення цікавості до інших культур допомагає висвітлити їхню реальність як невід'ємну частину суспільства, стверджуючи, що їхня присутність і традиції не тільки мають значення, але й є фундаментально важливими для колективного життя.

Такий підхід виховує почуття приналежності та вдячності, дозволяючи кожному зробити свій внесок у спільну культурну перспективу та отримати вигоду від неї.

ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, інвалідність є частиною людського буття. Майже кожна людина в певний момент свого життя тимчасово або постійно стикається з інвалідністю. За оцінками, 1,3 мільярда людей - близько 16% населення планети - наразі мають значні порушення здоров'я.

Інвалідність є результатом взаємодії між людьми, які мають проблеми зі здоров'ям, та особистими факторами і факторами навколишнього середовища, включаючи негативне ставлення, недоступний транспорт і громадські будівлі, а також обмежену соціальну підтримку.

Інвалідність характеризується як результат або наслідок складного взаємозв'язку між станом здоров'я людини та особистими факторами, а також зовнішніми факторами, які представляють обставини, в яких живе людина.

Часто людей з інвалідністю розглядають як єдину групу, але насправді між ними існує багато відмінностей. Мова йде не просто про «неповносправних» людей, а про унікальних людей з різним досвідом та потребами. Кожна людина має власну історію та проблеми, тому важливо визнавати це розмаїття і ставитися до кожної людини як до особистості, а не використовувати загальний ярлик.

Інвалідність можна представити як культуру, хоча діапазон відмінностей між людьми з інвалідністю величезний. Спільнота людей з інвалідністю є найбільш різноманітною з усіх існуючих. (Brown, S. 2002)

Ніколь Б'янкін та Даніела Булгареллі (2017) описують такі основні категорії інвалідності:

- Психічні або інтелектуальні порушення: розумова відсталість, глобальна затримка розвитку та неуточнена розумова відсталість.
- Порушення слуху (часткова втрата слуху - глухість): Втрата слуху, яка не дозволяє людині повністю сприймати звуки через вухо.
- Порушення зору (частково зрячі - сліпі): Це функціональне обмеження системи зору, яке неможливо відновити звичайними засобами (наприклад, окулярами).
- Порушення комунікації (мовні розлади): Включає в себе дефіцит мови, мовлення та спілкування.
- Фізичні порушення (легкі, помірні, важкі): Включає дефекти мови, мовлення та спілкування.

- Розлади аутистичного спектру.
- Множинні порушення: Множинні порушення показують поєднання супутніх порушень на фізичному, моторному, інтелектуальному, сенсорному або комунікативному рівні.

Деякі інструменти для доступної діяльності

Адаптивна фізична активність (АФА) використовується фізкультурними педагогами для того, щоб зробити базові види спорту доступними для людей з інвалідністю. Для розробника адаптивного спортивного обладнання АФП є відправною точкою для прийняття рішення про те, як оцінити, що потрібно змінити, щоб створити успішну фізичну активність.

Це включає в себе:

- Адаптацію завдань
- Адаптація обладнання
- Адаптація середовища
- Адаптація інструкцій та правил

Деякі приклади такої адаптації, особливо адаптації спорядження, ми побачили під час першої Змішаної Мобільності Номади у Мадриді, коли мали можливість поспілкуватися з «Bukaneros Solidarios», іспанською асоціацією, яка організовує туристичні експедиції, орієнтовані на людей з порушеннями зору. Вони показали нам деякі матеріали, які вони використовують для безпечного супроводу учасників з порушеннями зору:

Групове фото з Bukaneros Solidarios (асоціація, що складається з незрячих людей, які ходять в гори)

Направляюча планка: Ці планки використовуються для того, щоб вести людину з порушеннями зору по стежці. Три людини тримають палицю: один провідник спереду, який повинен мати можливість бачити і чути. Потім, посередині, людина з порушенням зору, а ззаду повинен бути ще один провідник або людина з порушенням зору.

Blind-NW: пов'язаний з «скандинавською ходьбою», Blind-NW - це інструмент, який складається з двох ременів, з'єднаних двома еластичними стрижнями, які є достатньо жорсткими, щоб дозволити людині з порушенням зору слідувати за рухами свого поводитиря.

Крім того, під час цієї мобільності ми мали можливість дослідити інструмент під назвою JOOLLETTE chair. Це інвалідний візок з одним колесом, який дозволяє будь-якій людині з інвалідністю ходити в походи за допомогою щонайменше двох супроводжуючих.

Важливо підкреслити, що перед тим, як використовувати ці інструменти з людьми з інвалідністю, необхідно навчитися користуватися ними і провести професійні курси, щоб не ставити людей у ризиковані ситуації.

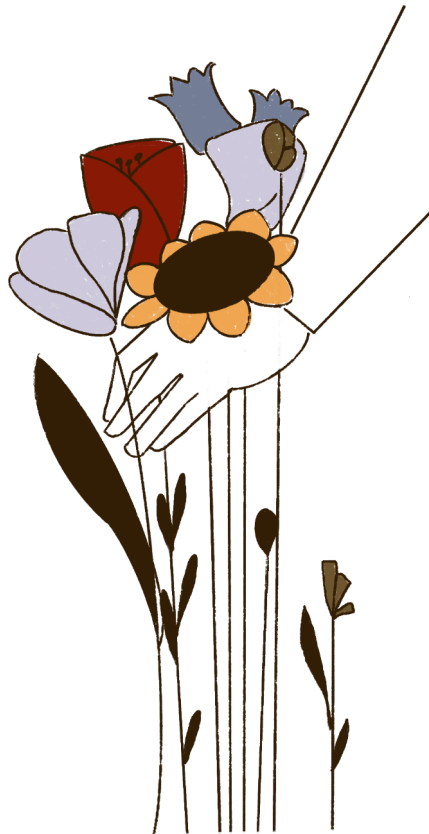

Людяність - це крижкість

У своїй книзі «Наші крижкі» Вітторіно Андреолі підкреслює, що крижкість є спільним станом для всіх нас. Інтеграція людей з такими ярликами, як інвалідність або труднощі у навчанні, є не лише актом соціальної справедливості, але й збагачує всю громаду. Інструменти та підходи, що використовуються для задоволення особливих потреб, можуть бути надзвичайно корисними для тих, хто не має таких ярликів, оскільки вони пропонують альтернативні методології, які враховують різні стилі навчання.

Таке інклюзивне середовище стимулює творчість і критичне мислення, дозволяючи кожному вчитися більш ефективно. Крім того, вони сприяють розвитку важливих соціальних навичок, таких як емпатія і солідарність, готуючи таким чином людей до процвітання в плюралістичному суспільстві.

Підсумовуючи, можна сказати, що цінність різноманіття та прийняття інклюзивних підходів не лише підтримує тих, хто цього потребує, але й збагачує досвід кожного, створюючи можливості для колективного зростання.

ХОРОШІ ПРАКТИКИ ДЛЯ ІНКЛЮЗІЇ

Прагнучи зробити досвід інклюзивним, важливо враховувати різні фактори, щоб усі люди, незалежно від їхнього походження, здібностей чи обставин, відчували, що їх цінують, поважають і що вони можуть брати повноцінну участь. Кілька порад, які ми можемо розглянути:

- **Учасники:** Дуже важко створити діяльність, яка була б доступною для всіх. Завжди інформуйте себе про учасників та їхні особливі потреби (навіть якщо вони не мають позначки про особливі потреби).
- **Різноманітність:** Різноманітність є додатковою цінністю для групи і має розглядатися як те, що збагачує навчання.
- **Доступність і справедливість:** Завжди надавайте різні інструменти, способи та матеріали, щоб кожен міг брати активну участь і бути включеним у процес, незалежно від своїх здібностей, економічних ресурсів і знань. Важливо, щоб кожен брав участь по-своєму.
- **Мова та комунікація:** Існує багато способів спілкування, розглядайте мову не як бар'єр, а як можливість для навчання. Самовираження можна досліджувати різними способами. Ви можете «говорити» про глибокі речі через простоту.
- **Інклюзивний дизайн:** Враховуйте принципи універсального дизайну для створення навчальних просторів, інструментів і ресурсів, які з самого початку є зручними і доступними для людей з різними здібностями і потребами, а не переробляйте їх пізніше.
- **Чутливість і повага:** Завжди потрібно пам'ятати про різний життєвий досвід і культурне походження. Не дайте себе обдурити вашій інтерпретаційній системі і будьте відкриті до різноманітності.
- **Зворотній зв'язок і рефлексія:** Завжди будьте відкриті до зростання. Найкращий спосіб сприяти інклюзії - це будувати діяльність «з» людьми, а не «для» людей. Важливо часто запитувати зворотний зв'язок від учасників і конструктивно його осмислювати.

ВИСНОВОК

Інклюзія в експериментальному навчанні на свіжому повітрі виходить за рамки простої фізичної участі; вона сприяє формуванню глибокого почуття приналежності, поваги та взаєморозуміння між учасниками з будь-якими здібностями та походженням. Усуваючи бар'єри та створюючи доступне й рівноправне середовище на свіжому повітрі, ми не лише покращуємо навчальний процес, а й сприяємо соціальній згуртованості, емпатії та особистісному розвитку. У цьому розділі досліджено, як інклюзивна освіта на свіжому повітрі може розширити можливості людей, незалежно від їхніх здібностей чи обставин, спілкуватися з природою, розвивати основні життєві навички та переживати трансформаційне зростання.

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ РОЗДІЛУ:

Інклюзія проти інтеграції та сегрегації: Інклюзія відрізняється від інтеграції та сегрегації тим, що прагне створити середовище, в якому всіх людей цінують за їхні унікальні здібності, а не лише за їхню здатність відповідати суспільним нормам. Вона фокусується на справедливості, співпраці та прийнятті відмінностей.

Інклюзивне навчання на свіжому повітрі: Навчання на свіжому повітрі дає можливість усім людям взаємодіяти з природою. За умови інклюзивного підходу цей досвід підвищує продуктивність, сприяє особистісному зростанню та виховує екологічну відповідальність, водночас зменшуючи ізоляцію та самотність.

Міжкультурність у навчанні на свіжому повітрі: Прийняття міжкультурності є важливим для створення інклюзивних програм на свіжому повітрі. Сприяючи взаємній повазі, розумінню та відкритому діалогу між різними культурними групами, навчання на свіжому повітрі може слугувати потужним інструментом для соціальних перетворень та співпраці.

Адаптація активного відпочинку для людей з інвалідністю: Щоб зробити заняття на свіжому повітрі доступними для людей з інвалідністю, необхідно ретельно адаптувати завдання, обладнання та середовище. Такі приклади, як використання направляючих шин, інструментів Blind-NW і стільців JOOLETTE, ілюструють, як можна практично досягти інклюзії, гарантуючи, що кожен може безпечно і повноцінно брати участь у заходах.

Ширші переваги інклюзивної освіти на свіжому повітрі: Окрім індивідуального розвитку, інклюзивна освіта на свіжому повітрі виховує почуття спільноти, заохочує навички міжособистісного спілкування та підтримує розвиток впевненості в собі, мотивації та самоконтролю в учасників, незалежно від їхнього походження чи проблем.

ЯК ПРОВОДИТИ ОСВІТНІ ЗАХОДИ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Останній розділ цього посібника пропонує практичні кроки для розробки та проведення навчальних заходів з освіти на свіжому повітрі. Цей розділ є простим посібником для фасилітаторів, що охоплює основні етапи підготовки, управління діяльністю на місці та рефлексію після проведення заходу, щоб створити значущий досвід для всіх учасників.

ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЗАХОДУ: ЗАКЛАДАННЯ ФУНДАМЕНТУ

Ретельна підготовка є ключем до успішного навчання на свіжому повітрі. Цей етап включає збір необхідної інформації про учасників, планування логістики, створення згуртованої команди та забезпечення заходів безпеки.

Учасники

Перед початком заходу зберіть відповідну інформацію про учасників. Сюди входить

- **Інформаційний пакет:** Підготуйте інформаційний пакет з детальним розкладом заходу, протоколами безпеки та будь-якими додатковими інструкціями, яких мають дотримуватися учасники.
- **Анкети:** Зберіть анкети про стан здоров'я учасників, алергії, особливі потреби та контакти на випадок надзвичайних ситуацій.
- **Мінімальні умови:** Встановіть мінімальні вимоги до учасників, щоб забезпечити безпечне проведення заходу, наприклад, рівень фізичної підготовки або наявність необхідного спорядження.

Підготовка команди

Команда, відповідальна за організацію заходу, повинна працювати разом, щоб створити міцну і чітку структуру заходу. Ключові кроки включають

- **Створіть команду та настрій:** Розвивайте командну роботу за допомогою заходів з розбудови довіри, сприяючи створенню атмосфери підтримки та співпраці.
- **Спільне створення програми:** Спільне створення програми за участю всіх членів команди, щоб відобразити їхні сильні сторони та потреби учасників.
- **Розподіл завдань:** Розподілити конкретні ролі та обов'язки, переконавшись, що кожен член команди знає свої обов'язки.

- **Цілі:** Чітко визначте навчальні цілі заходу, наприклад, розвиток лідерських навичок, підвищення екологічної обізнаності або виховання стійкості.
- **Детальна програма:** Створіть детальний план із заходами, термінами та ресурсами. Не забудьте про план Б на випадок несподіваних змін, як-от погодні умови чи проблеми зі здоров'ям.
- **Навчання:** Забезпечте необхідну підготовку для всіх фасилітаторів, включаючи навчання з надання першої медичної допомоги, навичок навігації та поведження з обладнанням.

Логістика

Логістика забезпечує безперебійну та ефективну роботу протягом усієї програми:

- **Харчування та проживання:** Забезпечити належне житло та харчування на час проведення заходу.
- **Вивчіть місцевість:** Ретельно вивчіть територію, на якій ви будете проводити свої заходи. Це допоможе вам передбачити можливі незручності і дасть вам ідеї, як адаптувати вашу діяльність. Здійснюючи діяльність на природі, близькій до вашої громади, ви можете сприяти формуванню почуття приналежності та залученості до захисту довкілля. Важливо знати і поважати закони, особливо на природоохоронних територіях.
- **Детальна інформація про подорожі та карти:** Надавайте точні плани подорожей, розповсюджуйте карти та пропонуйте вказівки, як дістатися до місця.
- **Програми та матеріали для виживання:** Забезпечте команду інструментами для виживання, такими як картографічні додатки та павербанки. Зберіть необхідні матеріали для ігор, укриття та особистого виживання (наприклад, аптечки). Такі додатки, як Мару.cz для створення безпечних маршрутів або Meteoblue для перевірки прогнозу погоди, можуть стати важливими союзниками для вашої команди.
- **Фінанси:** Забезпечте наявність необхідних коштів або грошей на випадок непередбачуваних витрат (банківська картка).

ПІД ЧАС ЗАХОДУ: ВТІЛЕННЯ ПЛАНУ В ЖИТТЯ

Після прибуття на місце ефективне управління, безпека та гнучкість є життєво важливими для того, щоб учасники отримали позитивний та ефективний досвід.

Учасники

Підтримуйте фокус на добробуті учасників протягом усього заходу:

- **Багаж та одяг:** переконайтеся, що учасники мають відповідне спорядження (наприклад, захисний від негоди одяг, туристичне взуття).
- **Харчування:** Пропонуйте збалансоване, поживне харчування, яке враховує дієтичні обмеження.
- **Самопочуття та безпека:** Регулярно зв'язуйтеся з учасниками, слідкуйте за ознаками втоми чи дискомфорту та дотримуйтеся протоколів безпеки.

Виконання програми

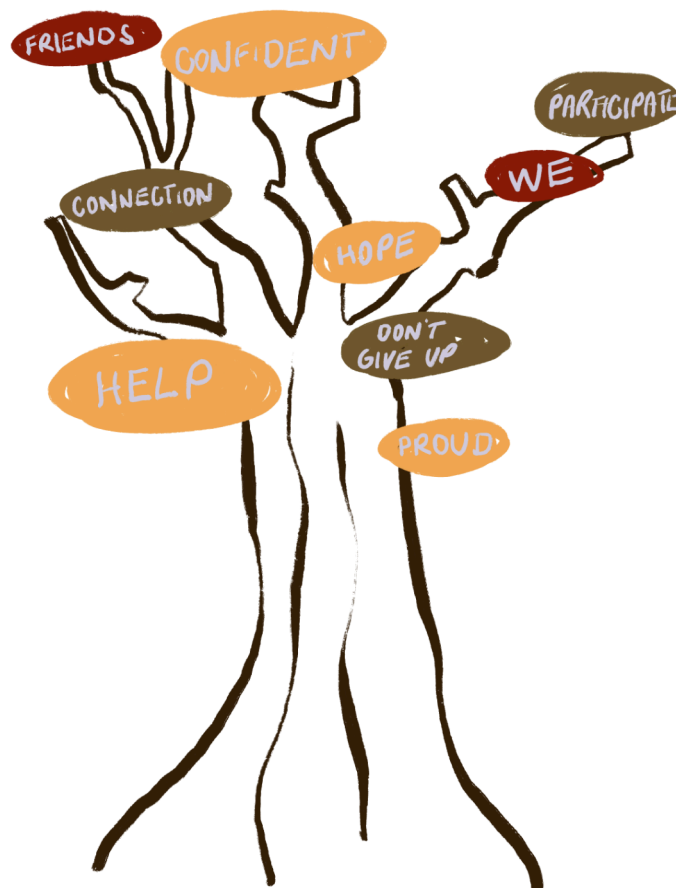
Проведення добре структурованого заходу:

- **Детально розпишіть обов'язки:** Переконайтеся, що члени команди знають свої конкретні обов'язки, як-от проведення заходів чи нагляд за групами.
- **Гнучкість та адаптивність:** Будьте готові адаптувати розклад або правила до непередбачуваних обставин, таких як зміна погоди або динаміки групи.
- **Комунікація:** Встановіть чіткі лінії комунікації між лідерами та учасниками, особливо під час таких заходів, як походи, де лідери спереду і ззаду групи координують дії з метою безпеки.
- **План Б в дії:** Будьте готові до реалізації планів на випадок непередбачуваних ситуацій, таких як альтернативні маршрути або заходи на випадок надзвичайних ситуацій або травм.

Оцінювання під час вправи

Регулярно оцінюйте досвід учасників:

- **Пункти реєстрації:** Під час перерв збирайте відгуки та переконайтеся, що всі добре справляються з фізичними та психологічними навантаженнями під час вправи.
- **Методи рефлексії:** Використовуйте творчі інструменти, такі як картки DIXIT, картки емоцій або дерева оцінювання, щоб полегшити учасникам рефлексію їхнього досвіду. Ці інструменти заохочують до відкритого самовираження та глибшої рефлексії, допомагаючи учасникам сформулювати свої почуття та розуміння.

ПІСЛЯ ВПРАВИ: РЕФЛЕКСІЯ ТА НАВЧАННЯ

Навчання не закінчується після завершення вправи. Етап після завершення вправи має вирішальне значення для опрацювання досвіду та інтеграції засвоєних уроків в особисте та професійне життя учасників.

Групова рефлексія та підбиття підсумків

Рефлексія є потужним інструментом навчання, і вона має бути невід'ємною частиною процесу після проведення заходу:

- **Сесія групової рефлексії:** Заохочуйте учасників ділитися своїм досвідом, думками та почуттями щодо вправи. Це сприяє формуванню почуття спільності та дозволяє їм вчитися один в одного.
- **Сесія підбиття підсумків:** Структуроване підбиття підсумків дозволяє фасилітаторам вести дискусії про виклики та успіхи заходу. Це також можливість пов'язати досвід, отриманий на природі, з реальним застосуванням.
- **Святкова трапеза або перекус:** Спільна трапеза в групі створює невимушену атмосферу, в якій учасники можуть зблизитися і неформально поміркувати про діяльність протягом дня.

Тут ми познайомимо вас з моделлю обробки, розробленою Террі Бортоном, яка може бути дуже корисною для проведення рефлексії:

Що?

Це питання фокусується на минулому та описі того, що сталося. Деякі питання, які можуть допомогти розпочати роздуми, такі:

Що сталося? Що ви помітили? Що спрацювало добре, а що ні? Хто був залучений? Що ви зробили?

І що з того?

Ці питання допомагають нам зосередитися на сьогоднішні, аналізуючи думки, емоції та почуття. Ці питання можуть допомогти заглибитися в себе:

Що ви відчували, коли...? Що могло мотивувати вашу реакцію? Чому інші люди могли відреагувати саме так? Що спричинило цю подію? Які ще висновки ви можете зробити з цього досвіду?

Що тепер?

Останнє запитання зосереджене на майбутньому і на тому, які можливі наступні кроки відповідно до отриманих нових знань. Ось кілька запитань, які можуть допомогти розвинути цю концепцію:

Які уроки ви винесли з цього досвіду? Як ви можете застосувати їх у подібних контекстах чи ситуаціях? Що б ви зробили по-іншому в подібній ситуації? Що може допомогти вам бути більш підготовленими до подібного досвіду?

Визнання досягнень

Відзначте досягнення групи:

- **Нагороди або визнання:** Визнавайте індивідуальний внесок і групі досягнення за допомогою сертифікатів або символічних нагород.
- **Відпочинок і релаксація:** Дайте учасникам час відпочити після вправи, щоб вони вийшли з неї з позитивним, свіжим настроєм.

Завершення програми

Завершіть вправу на рефлексивній та змістовній ноті:

- **Збір відгуків:** Зберіть відгуки учасників, щоб оцінити успіх вправи та визначити сфери, які потребують вдосконалення. Цей зворотний зв'язок буде безцінним для планування майбутніх заходів.
- **Ритуал завершення:** організуйте символічний ритуал завершення - наприклад, коло або хвилину мовчання - щоб дати учасникам відчуття завершення і допомогти їм повернутися до повсякденного життя.

ВИСНОВОК

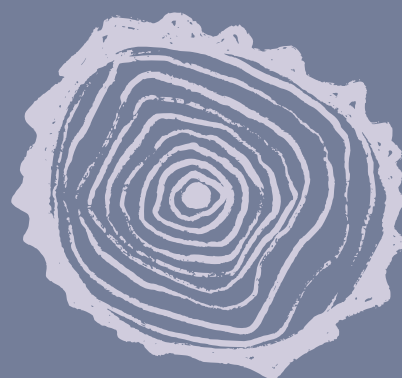
Цей розділ підкреслює важливість ретельного планування, уважного впровадження та рефлексивного навчання у навчанні на свіжому повітрі. Створюючи інклюзивне середовище і зосереджуючись на безпеці та залученні учасників, фасилітатори можуть створити ефективний навчальний досвід, який матиме резонанс за межами самої діяльності. Завдяки структурованій рефлексії учасники заохочуються до інтерналізації свого досвіду, розвиваючи навички та перспективи, які покращують як особисте, так і професійне життя.

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ РОЗДІЛУ:

- ➔ Створення передумов для успіху: Ретельне планування та підготовка закладають основу, включаючи збір інформації про учасників, визначення ролей та організацію логістики для забезпечення безперешкодного та безпечного досвіду.
- ➔ Керування гнучким досвідом: Під час вправи зосередьтеся на безпеці учасників, адаптивності та відкритому спілкуванні, щоб досвід був позитивним і відповідав потребам та умовам.
- ➔ Рефлексія для довготривалого впливу: Сприяйте структурованій рефлексії, щоб допомогти учасникам опрацювати та застосувати свої знання, відсвяткувати досягнення та зібрати зворотній зв'язок для покращення майбутньої діяльності.

ДОДАТОК - ПРИКЛАДИ ДІЯЛЬНОСТІ

НАЗВА ДИНАМІКИ: БУДІВНИЦТВО БІВУАКУ

ВІК: Підходить для учасників віком від 8 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх присутніх. Ідеально ділитися на групи максимум по 5 учасників.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, в саду, розташованому на території садиби

ТРИВАЛІСТЬ: 30 - 45 хв

ЦІЛІ:

- Сприяти задоволенню та співпраці в межах всієї групи.
- Сприяти взаємному знайомству між членами групи.
- Залучити до різних форм знань, досвіду та вправ.
- Ознайомитися з матеріалом для таборування.

РОЗВИТОК АКТИВНОСТІ:

Розділіть учасників на команди, кожна з яких складається з 3 - 5 осіб.

Кожна команда зможе створити власний притулок, використовуючи надані матеріали. Вони повинні будуть вирішити, де найкраще місце у визначеній зоні для побудови укриття. Перед початком роботи учасники проведуть кілька хвилин, спостерігаючи та взаємодіючи з природним оточенням, помічаючи, як природні елементи (дерева, каміння тощо) можуть допомогти в будівництві.

На виконання завдання учасники матимуть 15 хвилин.

Кожній групі пропонується використати природні матеріали, які вони знайдуть, наприклад, опале гілля, листя або каміння, у своєму проекті укриття, пам'ятаючи при цьому, що вони не повинні порушувати навколишнє середовище.

Після закінчення часу кожна група презентує своє укриття і пояснює його особливості.

ВАРІАЦІЇ:

Складність гри можна регулювати, вводячи кілька обмежень, наприклад, заборону розмовляти. Крім того, обмеження можна призначити для кожного учасника групи (половина групи буде із зав'язаними очима і зможе взаємодіяти з матеріалами, інша половина - бачитиме, але не зможе взаємодіяти з матеріалами).

Щоб посилити виклик і зв'язок з природою, ви також можете додати вимогу використовувати тільки природні матеріали в поєднанні з наданими брезентом і мотузкою.

МАТЕРІАЛИ:

- Брезент (1 на групу)
- Мотузка з юти (щонайменше 6 відрізків різного розміру на групу)

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ:

Палиці, кілочки для намету та будь-які природні матеріали, такі як опале гілля, каміння чи листя.

НАЗВА ДИНАМІКИ: ЗМАГАННЯ ЗІ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ

ВІК: Підходить для осіб віком від 6 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх бажаючих. Ідеально розділитися на групи максимум по 5 учасників.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, в саду, розташованому на території садиби

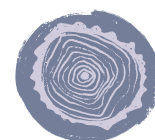
ТРИВАЛІСТЬ: 1 год 30 хв - 2 год

ЦІЛІ:

- Відкрити та дослідити певну територію.
- Ввести значущі теми.
- Сприяти згуртованості в групі та створенню доброзичливої атмосфери.
- Забезпечити простір для зв'язку з територією.
- Поглибити зв'язок учасників з природою, заохочуючи їх до свідомої взаємодії з навколишнім середовищем.

РОЗВИТОК ВПРАВИ:

Для цієї вправи нам знадобляться карти відповідно до можливостей учасників. Нам потрібно буде підготувати кілька контрольних пунктів з маячками, щоб учасники могли їх розпізнати. Кожен контрольний пункт має бути позначений на карті своїм номером. Ми можемо додати вправи/завдання на кожній точці, щоб урізноманітнити вправу і відкрити простір для роботи над різними темами, наприклад, пов'язаними з природою, щоб працювати над екологічною свідомістю.

Кожна група матиме різний порядок проходження контрольних пунктів, щоб отримати унікальний досвід.

Розділіть учасників на команди, кожна з яких складається з 3-5 учасників.

Кожна команда отримає карти та компаси і повинна буде пройти маршрут забігу зі спортивного орієнтування. На кожному контрольному пункті на них чекатимуть різні завдання, такі як

Визначити три види рослин або дерев на місцевості.

Підібрати сміття, яке вони знайдуть на маршруті (якщо це можливо), щоб підвищити обізнаність про екологічну відповідальність.

Поміркувати над тим, як ландшафт, який вони досліджують, змінився або еволюціонував з плином часу.

Для того, щоб виконати завдання, учасники повинні встигнути повернутися до місця зустрічі за певний час.

ВАРІАЦІЇ:

Щоб ускладнити завдання, командам можна обмежити використання лише візуальних орієнтирів на місцевості (замість компасів), заохочуючи їх більше покладатися на навколишнє середовище. Крім того, тихий відрізок маршруту може допомогти учасникам повністю зануритися в звуки і краєвиди природи, сприяючи розвитку уважності.

МАТЕРІАЛИ:

- Карта (щонайменше 2 на групу)
- Компас (щонайменше 2 на групу)

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ:

Свистки, аптечки, рації.

НАЗВА ДИНАМІКИ: СТВОРИ ВЛАСНУ ЕКСПЕДИЦІЮ

ВІК: Підходить для осіб віком від 14 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх бажаючих. Ідеально ділитися на групи максимум по 8-12 учасників.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, сад на території садиби

ТРИВАЛІСТЬ: кілька годин - 3 дні

ЦІЛІ:

- Сприяти задоволенню та співпраці в межах всієї групи.
- Створити безпечний простір для участі.
- Застосувати на практиці навички, необхідні для розробки освітньої експедиції.
- Забезпечити простір для зв'язку з територією.
- Виховувати глибший зв'язок з природою шляхом включення екологічної свідомості та поваги до природного оточення протягом всієї експедиції.

РОЗРОБКА ЗАХОДУ:

Основна мета вправи - сприяти створенню простору, в якому учасники можуть створити власну пригодницьку мандрівку. Ця вправа може бути адаптована в залежності від різних можливостей і може тривати від кількох годин до кількох днів.

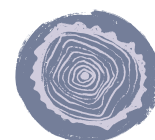
Підготовка:

Для того, щоб розробити та підготувати експедицію, буде визначено основний пункт призначення відповідно до можливостей вправи. Це може бути притулок, місце для біваку, де група буде ночувати, або у випадку менших заходів ми можемо використовувати кілька контрольних пунктів. Пункт призначення або контрольні пункти будуть обрані таким чином, щоб підкреслити важливі місця, заохочуючи учасників досліджувати і налагоджувати зв'язок з навколишнім середовищем по дорозі.

Основні інструкції:

Група отримає лист з усіма інструкціями та інформацією, необхідною для створення експедиції, наприклад, де вони будуть ночувати/прибувати або де вони зможуть знайти їжу. Буде цікаво, якщо ми драматизуємо цю частину, щоб залучити учасників.

Розділіть учасників на команди, кожна з яких складається з 8-12 осіб.

Кожна команда буде відповідати за керівництво і підготовку частини експедиції. Кожна команда отримає карти і компаси і буде відповідальною за проведення своєї частини експедиції в освітній формі. Для того, щоб полегшити цей крок, можна розподілити ролі.

Кожна група матиме певний час, щоб підготувати свою частину експедиції. У цей момент дуже важливо підтримувати планування маршруту і контролювати виконання завдання, щоб не залишати слідів, щоб зв'язок з природою і розвиток освітньої діяльності були охоплені і добре підготовлені. Крім того, на цьому етапі важливо, щоб фасилітатори визначили спосіб підтримки учасників, якщо їм знадобляться якісь конкретні матеріали.

Після того, як все підготовлено, ми можемо розпочати пригоду, надавши слово кожній групі лідерів.

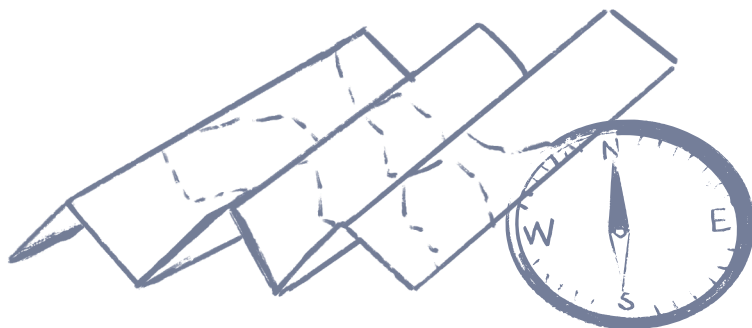
Залежно від перебігу вправи, вся група може оцінювати та рефлексувати одразу після того, як кожна група закінчить, або наприкінці дня, щоб кожна група лідерів могла отримати конструктивний зворотній зв'язок для покращення роботи.

МАТЕРІАЛИ:

- Карта (мінімум 2 на групу)
- Компас (мінімум 2 на групу)

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ:

Свистки, аптечки, рації, брезент.

НАЗВА ДИНАМІКИ: ЛУДО

ВІК: Підходить для людей віком від 6 до 65 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх бажаючих

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, сад на території садиби

ТРИВАЛІСТЬ: 1.5-2 год

ЦІЛІ:

- Сприяти задоволенню та співпраці в межах всієї групи.
- Сприяти взаємному знайомству та налагодженню зв'язків між членами групи.
- Залучити до різноманітного обміну знаннями, досвідом та практичними вправами.
- Максимізувати потенціал відкритого простору навколо місця проведення тренінгу, пропонуючи учасникам можливість дослідити навколишню природу та встановити зв'язок з нею.

РОЗРОБКА ВПРАВИ:

Розділіть учасників на 4 або 6 команд, кожна з яких складається з 3-5 учасників.

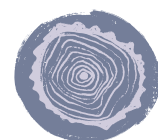
Дозвольте кожній команді обрати окремий колір для своєї ігрової зони.

"На початку ви кидаєте ігровий кубик. Якщо випадає 6, ви можете перемістити шматок на дошку і знову рух.

Рух: кидайте кубики і рухайте одну із своїх частин вперед за номером, який у вас випав. Якщо ви отримуєте 6, ви можете знову кинути або перемістити інший шматок від початку.

Вибиваючи супротивників: Якщо ваш шматок приземлиться на простір, зайнятий частиною суперника, ви повернете їхню частину назад до їхньої бази, і вони повинні почати знову з самого початку.

Закінчення гри: Мета полягає в тому, щоб отримати всі 4 ваші твори до зони "" додому в кінці вашої доріжки. Шматки повинні увійти в початкову зону."

Перемога: Перший гравець, який отримав усі свої твори до домашньої зони.

Кожен номер на кубиках матиме низку заздалегідь встановлених заходів. Ці заходи можуть бути вікториною, фізичними викликами чи природоохоронними заходами.

Варіанти: Коли маркер одного кольору може перейти до комірки з маркером супротивника, цей маркер можна з'їсти, і маркер цього суперника перезавантажує свою подорож.

МАТЕРІАЛИ:

- Ігрове поле
- Фішки гравців (пеони)
- Матеріали для завдань

НАЗВА ДИНАМІКИ: ШКОЛА КУЛІНАРІЇ ПІД ВІДКРИТИМ НЕБОМ

ВІК: Від 15 років до 65 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Всі бажаючі.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, сад на території садиби

ТРИВАЛІСТЬ: 2-4 год

ЦІЛІ:

- Сприяти згуртованості групи та заохочувати до співпраці між учасниками.
- Сприяти взаємодії в групі, щоб учасники познайомилися один з одним.
- Приготувати спільну трапезу для згуртування колективу.
- Використовувати відкритий простір для практичних, реальних занять, таких як приготування їжі.
- Дослідіть і визначте місцеві рослини, які можна використовувати в кулінарії, зміцнюючи зв'язок з природою.

РОЗРОБКА ВПРАВИ:

Ця діяльність має на меті створити активний процес участі та співпраці для приготування справжньої їжі. Під час діяльності група буде розділена на менші групи до 4 або 5 учасників. Потік діяльності дозволяє учасникам спочатку дізнатися, що вони збираються готувати, а потім виконуючи різні завдання та

виклики, вони зможуть отримати бали, які пізніше зможуть обмінюватися харчовими продуктами рецепту їжі, нарешті Вони зможуть готувати всі разом і насолоджуватися смачною їжею на свіжому повітрі.

Отримайте рецепт, за яким вони будуть готувати

Рецепт розрізається на маленькі шматочки, які розвішуються на деревах. Учасники мають 10 хвилин, щоб знайти всі частини, вони повинні запам'ятати кожен частину і на папері на відстані 100 м від них написати рецепт по частинах і викласти процедуру приготування в правильному порядку

Бали (боби) для купівлі продуктів

Теоретична частина (максимум 40 бобів)

Учасникам дають питання вікторини про їжу. За правильну відповідь учасник отримує 2 боби (додаток до тесту)

Іспит сомельє (макс. 30 бобів)

Із заплющеними очима учасники спробують на смак і запах різні делікатеси. За правильну відповідь вони отримують 2 боби

Практична частина приготування (макс. 40 бобів)

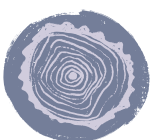
Учасники в невеликих командах будуть готувати намазку. Завжди вказується, скільки людей його готує і які у них є обмеження. Команди виходять по черзі через 1 хвилину, останні 5 хвилин готують намазку разом

Пауза, щоб з'їсти хліб з начинкою

Відкриття магазину:

Учасники мають 10 хвилин, щоб купити необхідні інгредієнти для реалізації рецепту. Ціни повинні бути встановлені таким чином, щоб їм довелося вирішувати, що купувати

Продукти в магазині:

Приготування їжі

Присутній кухар, але він втручається якомога менше

Нарешті ми можемо разом їсти приготовлену вечерю. Це чудова можливість поділитися та відсвяткувати.

Важливо пам'ятати, що приготування їжі може виявитися не добре, і це частина досвіду навчання. Як хороші фасилітатори, ми повинні мати резервний план у випадку, якщо приготування їжі буде катастрофічно неправильним.

МАТЕРІАЛИ:

- Роздрукований рецепт
- Інгредієнти для вечері
- Питання до теоретичної частини
- Їжа для іспиту на сомельє
- Інгредієнти для практичної частини
- Квасоля або монети
- Обладнана кухня
- Інструменти для встановлення мангалу та приготування їжі

НАЗВА ДИНАМІКИ: ДЕРДІАНЦІ

ВІК: Від 15 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Від 15 до 30

МІСЦЕ: На свіжому повітрі, в саду на території садиби.

ЧАС: 30-60 хвилин

ЦІЛІ:

- Руйнування стереотипів різних культур
- Осмислення відмінностей у культурній поведінці
- Розвивати міжкультурні та некомунікативні навички,
- Поміркувати про важливість спостережливості та культурних припущень.

РОЗВИТОК ВПРАВИ:

Розбийтеся на 2 змішані гендерні групи. Одна група з 10 осіб виступає в ролі команди інженерів, які навчають дердїанців, як будувати міст. Кожна група отримує інструкції, специфічні для своєї групи: одна для інженерів, інша для дердїанців.

Не можна ділитися інструкціями з іншими групами. Кожна група готується в окремій кімнаті/місці. Якщо у вас більше 20 учасників, ви можете залучити спостерігачів, але вони не повинні знати інструкцій до початку симуляції.

Спостерігачі повинні занотовувати те, що вони бачать, і звітувати про це в кінці симуляції.

Рефлексія після гри: Дві групи (з, якщо у вас є група спостерігачів) беруть аркуш фліпчарту і записують свої коментарі до наступних трьох пунктів:

Факти: Занотуйте лише факти, а не сприйняття.

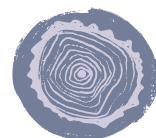
Почуття: Які емоції ви спостерігали.

Інтерпретація: Використовуючи побачене, опишіть ситуацію.

Інструкція для дердїанців:

Ситуація: Ви живете в країні Дердїя.

Ваше місто відокремлене від сусіднього глибокою долиною. Щоб дістатися до ринку, вам потрібно йти пішки 3 дні. Якби у вас був міст через долину, ви могли б дістатися туди за дві години. Ваш уряд уклав контракт з іноземцями, щоб вони приїхали і навчили вас будувати міст. Міст буде зроблений з паперу, стрічки і мотузки за допомогою ножиць, лінійки і олівців. Ви знаєте матеріал, але нічого не знаєте про будівництво.

Соціальна поведінка:

Дердіанці звикли бути дуже близькими один до одного.

Спілкування не працює, якщо ви не перебуваєте дуже близько до людини, з якою розмовляєте. Не бути дуже близько під час розмови вважається дуже неввічливим. Якщо ви приєднуєтесь до групової розмови, вам слід притиснутися один до одного.

Також дуже важливо, щоб ви вітали кожного, коли зустрічаєтесь. Розмова повинна починатися з представлення: наприклад, «Я Джей з Дердії». Якщо людина не відповідає тим же, це вважається неввічливістю (див. нижче).

Привітання: Дердійці вітаються, торкаючись правими ліктями людини, яку вони вітають. Рукостискання - це велика помилка. Дердіанців ображає, коли їх не вітають (не торкаються правих ліктів) або коли людина стоїть надто далеко під час розмови.

При образі дердіанці голосно кричать.

ТАК/НІ Дердійці не використовують слово «НІ». Вони завжди кажуть «ТАК», хоча якщо мають на увазі «НІ», то підкреслено хитають головою вгору-вниз, насупившись і кажучи «ТАК».

Поведінка на роботі:

Інструменти мають гендерну (або, якщо група однієї статі ділиться на 1 і 2) специфіку: Ножиці та лінійки можуть торкатися тільки чоловіки (1) Стрічки та мотузки - тільки жінки. (2) Олівці та папір - нейтральні. (1&2)

Іноземці: Дердійці люблять компанію. Але вони дуже пишаються своєю культурою. Вони очікують, що іноземці пристосуються до їхньої культури. Їхня поведінка для них дуже природна, тому вони не можуть пояснити її іншим.

Інструкція для інженерів:

Ви - група інженерів у міжнародній компанії. Ваша фірма щойно підписала дуже важливий контракт з урядом Дердії на навчання дердійців будівництву мосту.

Ви повинні зробити це за короткий час (у вас є лише 30 хвилин, щоб навчити дердійців будувати міст), інакше контракт буде розірвано, і ви втратите роботу.

Дердія - дуже гірська країна, і дердійцям потрібно багато днів, щоб дістатися до найближчого міста. З мостом дердійці зможуть здійснити цю подорож за 2 години. Але пам'ятайте, що ви не можете побудувати міст, ви повинні НАВЧИТИ дердійців, як його будувати.

Граємо в симулятор:

Уважно прочитайте інструкцію і разом вирішіть, як саме ви будете будувати міст.

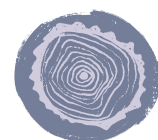
Двом членам вашої команди буде дозволено піти і встановити контакт на 3 хвилини з дердіанцями.

У вас є 10 хвилин, щоб проаналізувати їхній звіт.

Потім ваша група йде до дердійців, щоб навчити їх, як будувати міст. Будівництво мосту: Міст повинен з'єднувати два стільці на відстані 80 см/31,5 дюймів. Він повинен бути стійким. Частини моста повинні бути вирізані і зібрані в Дердії, щоб дердійці вивчили всі етапи будівництва. Кожну деталь потрібно накреслити олівцем і лінійкою та вирізати ножицями. Обговорення комунікаційних викликів. Що ви дізналися про кожну культуру? Які припущення ви зробили? Які припущення виявилися хибними?

МАТЕРІАЛИ:

- Опис для дердіанців та інженерів
- 10 аркушів цупкого паперу 8x10
- скотч
- ножиці
- мотузка
- олівці
- лінійка
- 2 стільці

НАЗВА ДИНАМІКИ: КРОК ВПЕРЕД

ВІК: Від 16 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Від 15 до 30

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, сад на території садиби.

ЧАС: 30-45 хвилин

ЦІЛІ:

- Руйнування стереотипів різних культур
- Роздуми про нерівність
- Сприяння емпатії та взаєморозумінню
- Роздуми про право на рівень життя, достатній для підтримання здоров'я та добробуту

РОЗВИТОК ВПРАВИ:

Створіть спокійну атмосферу, увімкнувши тиху фонову музику.

Попросіть учасників витягнути з капелюха картку з роллю. Попросіть їх тримати її при собі і нікому не показувати.

Тепер попросіть їх почати входити в роль.

Скажіть учасникам, що ви будете зачитувати список ситуацій або подій. Щоразу, коли вони зможуть відповісти «так» на твердження, вони повинні робити крок вперед. В іншому випадку вони повинні залишатися на місці і не рухатися.

Зачитуйте ситуації по черзі.

Наприкінці попросіть кожного записати свою кінцеву позицію. Потім дайте їм кілька хвилин, щоб вийти з ролі перед підбиттям підсумків на пленарному засіданні.

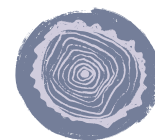
Ситуації:

- Ви ніколи не стикалися з серйозними фінансовими труднощами.
- Ви маєте пристойне житло з телефоном і телевізором.
- Ви відчуваєте, що в суспільстві, де ви живете, поважають вашу мову, релігію та культуру.
- Ви відчуваєте, що Ваша думка з соціальних і політичних питань має значення і до Ваших поглядів прислухаються.

- Інші люди радяться з Вами з різних питань.
- Ви не боїтеся, що Вас зупинить поліція.
- Ви знаєте, куди звернутися за порадою та допомогою, якщо вона Вам потрібна.
- Ви ніколи не відчували дискримінації через своє походження.
- Ви маєте адекватний соціальний та медичний захист, який відповідає Вашим потребам.
- Ви можете поїхати у відпустку раз на рік.
- Ви можете запросити друзів на вечерю до себе додому.
- У Вас цікаве життя і Ви позитивно дивитеся на своє майбутнє.
- Ти відчуваєш, що можеш вчитися і працювати за обраною професією.
- Ви не боїтеся переслідувань чи нападів на вулицях або в засобах масової інформації.
- Ви можете голосувати на національних і місцевих виборах.
- Ти можеш святкувати найважливіші релігійні свята зі своїми родичами та близькими друзями.
- Ви можете брати участь у міжнародному семінарі за кордоном.
- Ви можете ходити в кіно або театр принаймні раз на тиждень.
- Ви не боїтеся за майбутнє своїх дітей.
- Ви можете купувати новий одяг принаймні раз на три місяці.
- Ви можете закохатися в людину, яку обираєте.
- Ви відчуваєте, що вашу компетентність цінують і поважають у суспільстві, де ви живете.
- Ви можете користуватися Інтернетом і отримувати від нього користь.
- Ви не боїтеся наслідків зміни клімату.
- Ви можете вільно користуватися будь-яким сайтом в Інтернеті, не боячись цензури.

Приклад рольових карт:

- Ви - безробітна мати-одиначка.
- Ви - президент партійно-політичної молодіжної організації.
- Ви - донька керівника місцевого банку.

- Ви вивчаєте економіку в університеті.
- Ти син китайського іммігранта, який керує успішним бізнесом у сфері швидкого харчування.
- Ти - арабська мусульманка, яка живе зі своїми батьками, глибоко віруючими людьми.
- Ти - дочка американського посла в країні, де ти зараз живеш.
- Ви - солдат, який проходить строкову військову службу в армії. Ви - власник успішної імпортно-експортної компанії.
- Ви - молодий чоловік-інвалід, який може пересуватися лише в інвалідному візку.
- Ти - пенсіонер, працівник фабрики з виробництва взуття.
- Ти - 17-річна ромська (циганська) дівчина, яка не закінчила початкової школи.
- Ти - дівчина молодого художника, залежного від героїну.
- Ти ВІЛ-позитивна повія середнього віку.
- Ти 22-річна лесбійка.
- Ти - безробітна випускниця університету, яка чекає на першу можливість працювати.
- Ти - фотомодель африканського походження.
- Ти - 24-річна біженка з Афганістану.
- Ти - бездомний молодий чоловік, 27 років.
- Ти нелегальний іммігрант з Малі.
- Ти 19-річний син фермера у віддаленому селі в горах.

МАТЕРІАЛИ:

- Підготуйте ролі на невеликих аркушах паперу та безпечний простір на відкритому повітрі для проведення вправи.

ОБГОВОРЕННЯ:

Це гарна вправа для роздумів про нерівність і руйнування ідеї меритократії. На жаль, не всі починають у рівних умовах. Тому шляхи досягнення наших цілей багато в чому залежать від соціально-економічної ситуації, з якої ми походимо, а також від інших обумовлюючих факторів, таких як етнічна приналежність, ідентичність, сексуальна орієнтація і т.д.

НАЗВА ДИНАМІКИ: CINEFÓRUM

ВІК: Від 3 років до 19 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Усі присутні.

МІСЦЕ ПРОХОДЖЕННЯ: На відкритому повітрі, сад на території садиби.

ЧАС: 30-45 хвилин

ЦІЛІ:

- Насолоджуватися групою як єдиним цілим.
- Познайомити членів групи один з одним.
- Надати дітям і підліткам основні інструменти для розуміння та критичного аналізу аудіовізуального контенту, сприяючи розвитку медіаграмотності.
- Через показ фільму заохочуйте до критичної рефлексії.
- Створити простір розваг і навчання, де в ігровій і безпечній атмосфері діти та підлітки зможуть навчатися, розважаючись, зміцнюючи своє емоційне та соціальне благополуччя.

РОЗВИТОК ДІЯЛЬНОСТІ:

Відкрита зона в саду місця проведення готується зі стільцями, брезентом і екраном, на якому буде відтворюватися фільм за допомогою проектора і комп'ютера. Для глядачів буде організовано подачу попкорну та напоїв. Перед початком фільму буде проведена коротка презентація, в якій буде розказано про захід, а також пояснено правила, наголошено на повазі та комфорті для всіх учасників, щоб кожен отримав задоволення від літнього кіноперегляду.

З метою заохочення поваги до різних культур, фільм буде ретельно відібраний, щоб відображати культурне розмаїття та уникати будь-якого образливого чи вульгарного змісту, який може не відповідати цінностям громади. Це гарантує, що фільм буде приємним і доречним для всіх, поважаючи місцеві звичаї та традиції.

Особлива увага приділяється уникненню сцен, які можуть вважатися табуованими або неповагою до місцевої культури. Такий підхід має на меті сприяти створенню інклюзивного та шанобливого середовища, в якому кожен почуватиметься комфортно і буде представленим.

Наприкінці фільму учасники зможуть поділитися своїми думками про фільм та запропонувати ідеї щодо майбутніх заходів для дозвілля та вільного часу для дітей та підлітків. Цей момент для роздумів також стане нагодою обговорити важливість культурної поваги та роль медіа у формуванні нашого розуміння різних спільнот.

МАТЕРІАЛИ:

- Брезент.
- Стільці.
- Комп'ютер.
- Проектор.
- Перероблений папір для попкорну з шишок та соків.

НАЗВА ДИНАМІКИ: ГІМХАНА: ПОШУКИ ФІНІКІЙСЬКОГО СКАРБУ

ВІК: Від 3 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Всі бажаючи.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На свіжому повітрі, сади, розташовані на території садиби.

ЧАС: 30-45 хвилин

ЦІЛІ:

- Насолоджуватися групою як єдиним цілим.
- Познайти членів групи один з одним.
- Підвищити обізнаність про переробку відходів та збереження навколишнього середовища.
- Підкреслити важливість правильної утилізації відходів та збереження чистоти довкілля.
- Навчити учасників правильно збирати та класифікувати відходи для переробки.
- Виховувати командну роботу, взаємоповагу та відповідальність за навколишнє середовище.

ПЕРЕБІГ ЗАНЯТТЯ:

Заняття відбувається за межами огорожі і починається з театру, створеного фасилітаторами, де за допомогою сценічного сюжету пояснюється фінікійська історія і значення, яке вона мала в селі, все це робиться англійською мовою і супроводжується живим перекладом арабською. Після завершення першої частини ми переходимо до формування груп учасників за допомогою динаміки та роздачі карт, в яких описані різні випробування, всім групам пояснюються різні ігрові станції, які знаходяться в гімхані, та винагорода, яку вони отримають після проходження кожної з них, а також стратегічна карта, яка буде надана після проходження кожної станції і яка містить інформацію про те, де знаходиться скарб.

Приклади ігрових станцій:

Виклик Слеклайн: вправа, яка вимагає від учасників спільної роботи в неконкурентний спосіб, перевіряючи їхню рівновагу, зосередженість та координацію, коли вони допомагають один одному пройти по вузькій натягнутій лінії, підвішеній між двома точками, сприяючи командній роботі та взаємній підтримці, щоб виконати завдання без падінь.

Станція для вивчення англійської мови «Мистецтво та самовираження»:

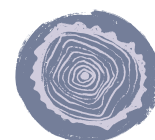
Ця вправа навчає англійської мови за допомогою художніх виразів, таких як міміка, жестикуляція та малювання під диктовку. Учасники використовують невербальну комунікацію для поповнення словникового запасу та покращення розуміння. Міміка передбачає відтворення слів, тоді як знаки допомагають візуально закріпити словниковий запас. Під час малювання під диктовку учасники ілюструють словесні описи, покращуючи навички аудіювання. Вправи сприяють розвитку креативності, командній роботі та невимушеній атмосфері навчання, виховуючи повагу до різноманітних форм самовираження.

Вправа «Кооперативна естафета»:

Учасники об'єднуються в невеликі команди для проходження естафети з контрольними пунктами. На кожному контрольному пункті вони виконують завдання, які вимагають командної роботи та комунікації. Вправа наголошує на співпраці та завершується обговоренням її важливості, сприяючи зміцненню довіри та стосунків між учасниками.

Завжди пояснюються правила кожної гри та робиться акцент на повазі, розумінні інших членів команди, співпраці та важливості отримання задоволення від кожної станції, а не перемоги.

Для підтримання безпеки та контролю під час занять кожен фасилітатор матиме рацію, щоб контролювати час і повідомляти про будь-які інциденти, які можуть статися.

МАТЕРІАЛИ:

- М'ячі
- брезент
- колонки
- мікрофони
- мотузки
- карти
- фольга
- маркери
- картки
- повітряні кульки
- тазики
- мотузка
- рації

НАЗВА ДИНАМІКИ: ЗБІР СМІТТЯ В СЕЛІ

ВІК: Від 3 років до 65 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Усі бажаючі.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На свіжому повітрі, в садах та селі

ЧАС: 30-45 хвилин

ЦІЛІ:

- Насолоджуватися групою в цілому.
- Члени групи знайомляться один з одним.
- Сприяти усвідомленню важливості чистоти та переробки відходів, організувавши толоку, під час якої учасники прибиратимуть та відновлюватимуть визначену територію, роблячи її придатною для проживання, навчаючись правильно утилізувати відходи та переробляти матеріали.
- Розвивати навички слухання та руху.
- Сприяти командній роботі, створюючи завдання.
- Заохочувати досліджувати навколишню природу через цілеспрямовану діяльність.
- Вирішувати завдання, створені іншою командою, розподіляючи обов'язки та ефективно співпрацюючи.
- Розвивати співпрацю між учасниками.

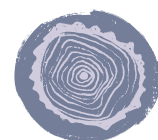
РОЗВИТОК ВПРАВИ:

Вправа починається з короткої освітньої бесіди про важливість переробки відходів та наслідки забруднення довкілля. Учасники дізнаються про різні типи відходів і про те, як їх розділити для переробки.

Учасники будуть поділені на групи та розподілені по різних районах села для збору відходів. Важливо, щоб кожен носив стійкі рукавички для захисту. Учасникам нагадають про необхідність бути обережними при поводженні з будь-якими відходами, оскільки в сільській місцевості можуть бути небезпечні матеріали або гострі предмети.

Після завершення збору відходів учасники пройдуть через процес сортування зібраних відходів у різні контейнери (пластик, скло, органічні відходи і т.д.).

На завершення відбудеться сесія рефлексії, де учасники зможуть поділитися тим, чого вони навчилися. Символічні призи будуть вручені групам, які зібрали найбільше відходів і правильно відсортували їх для переробки.

Правила безпеки

Завжди одягайте рукавички.

Не піднімайте небезпечні предмети, не повідомивши про це керівника.

Залишайтеся в групах, щоб запобігти нещасним випадкам.

Цей захід відкритий для всіх, незалежно від віку, статі чи походження. Ми прагнемо створити доброзичливе середовище, в якому кожен учасник відчуває, що його цінують і поважають. Взаємна повага є центральним елементом цієї діяльності. Ми заохочуємо учасників працювати разом, допомагати один одному, дбайливо ставитися до навколишнього середовища та один до одного.

Враховуючи різноманітне культурне походження учасників, вправи будуть проводитися кількома мовами, щоб кожен міг розуміти і брати повноцінну участь. Ми відзначаємо багатство розмаїття і заохочуємо обмін ідеями та поглядами з різних культур.

Беручи участь у цьому заході, учасники не лише зроблять свій внесок у збереження чистоти довкілля, але й розвинути глибше розуміння того, як колективна відповідальність і повага до природи можуть об'єднати людей з різним досвідом у спільній справі.

МАТЕРІАЛИ:

- Міцні рукавички для всіх учасників
- Кольорові пакети для сортування сміття
- Сміттєві баки
- Вода та напої для учасників

НАЗВА ДИНАМІКИ: ФОТО БІНГО

ВІК: Підходить для осіб віком від 6 років

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх присутніх осіб. Ідеально ділитися на групи максимум по 5 учасників.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На відкритому повітрі, за заздалегідь визначеним маршрутом

ТРИВАЛІСТЬ: 1-2 години

ЦІЛІ:

- Відкрити та дослідити певну територію;
- Сприяти відпочинку та розслабленню;
- Стимулювання когнітивних функцій, таких як пам'ять, увага та концентрація;
- Стимулювати творчість учасників під час фотографування різних локацій та об'єктів.

РОЗВИТОК ДІЯЛЬНОСТІ:

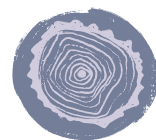
Створення карток:

Ми підготуємо кілька карток Бінго. Кожна картка повинна містити 25 різних елементів, кожен з яких представляє місце, об'єкт або ситуацію, які можна сфотографувати. Приклади об'єктів включають

- Дерево;
- Паркова лавка;
- мурал вуличного мистецтва;
- домашня тварина;
- Фонтан;
- Пам'ятник;
- квітка тощо.

Кожна група матиме певний час (наприклад, 1 або 2 години), щоб дослідити околиці та сфотографувати об'єкти на своїх картках.

Сфотографувавши об'єкт, вони повинні позначити відповідний квадрат на своїй картці.

Коли група завершує ряд (горизонтальний, вертикальний або діагональний) зі зробленими фотографіями, вони повинні повернутися до місця зустрічі і вигукнути «Бінго!».

Перший, хто завершить ряд і підтвердить свої фотографії, виграє приз (за бажанням).

Інші учасники можуть продовжувати, поки не знайдеться більше переможців або поки не закінчиться час.

Щоб зробити гру веселішою, ми можемо запропонувати певні завдання або теми, наприклад, «найкреативніші фотографії», «групові фотографії» або «фотографії зі смішними підписами».

Ми можемо заохотити учасників поділитися деякими з фотографій у соціальних мережах з певним хештегом, що сприятиме взаємодії та підтримці спільноти.

МАТЕРІАЛИ:

- Картки бінго (картки повинні мати сітку 5x5, з кожним квадратом, що містить зображення або опис певної локації чи об'єкта).
- Фотоапарат або смартфон з можливістю фотографування.
- Ручка або маркер (для позначення зроблених фотографій).
- Невеликі призи для переможців (за бажанням).

НАЗВА ДИНАМІКИ: ПОШУК ФОРМИ

ВІК: Підходить для учасників віком від 10 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Відкрита для всіх бажаючих.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На свіжому повітрі, в саду.

ТРИВАЛІСТЬ: 30 - 45 хв

МЕТА:

- Підвищити тактильну чутливість;
- Сприяти взаємодії з дорослими через практичну взаємодію;
- Створити інклюзивне середовище для людей з порушеннями зору
- Стимулювати допитливість та відкриття.

РОЗРОБКА ЗАХОДУ:

Для цієї вправи ми зав'яжемо очі кожному учаснику.

Ми підготуємо кілька об'єктів (наприклад, листя, каміння, мушлі тощо), і учасники мають визначити ці об'єкти лише на дотик.

Учасники з вадами зору та із зав'язаними очима будуть досліджувати текстури та форми, взаємодіючи з природою, щоб спробувати розпізнати об'єкт.

МАТЕРІАЛИ:

- Пов'язки на очі для учасників
- палички
- листякаміння
- мушлі
- інші матеріали
- знайдені в саду

НАЗВА ДИНАМІКИ: ПРИХОВАНЕ ЖЕРЕБКУВАННЯ

ВІК: Підходить для дітей віком від 6 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: 5 груп по 2 особи в кожній

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На свіжому повітрі, в парку або саду

ТРИВАЛІСТЬ: 40-45 хв

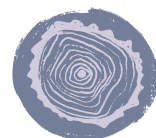
ЦІЛІ:

- Розвивати комунікативні навички;
- Стимулювати творчість;
- Зміцнення соціальних зв'язків.

РОЗВИТОК ВПРАВИ:

Спочатку ми об'єднуємо учасників у пари: Учасники діляться на пари і сідають спина до спина.

Етап малювання: Один учасник починає малювати простий малюнок на папері. Це може бути щось на кшталт будинку, дерева, тварини чи будь-якого іншого простого об'єкта.

Закінчивши малюнок, перший учасник детально описує свій малюнок партнеру, не показуючи його йому. Наприклад: «Я намалював коло, а всередині кола дві маленькі крапки». Не можна називати об'єкт!

Другий учасник, який слухає опис, намагається відтворити малюнок на власному папері, спираючись лише на усні інструкції, не бачачи оригінального малюнка.

Після того, як обидва учасники закінчать, вони показують свої малюнки один одному і порівнюють їх. Це часто призводить до кумедних і творчих відмінностей між оригіналом і відтвореною версією.

Для сприяння соціальному середовищу після завершення першого раунду учасники міняються партнерами.

МАТЕРІАЛИ:

- Папір
- кольорові олівці
- олівці

НАЗВА ДИНАМІКИ: САДОВЕ ПОЛОТНО

ВІК: Підходить для учасників віком від 10 років.

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: Переважно невелика група, максимум 12 учасників.

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: На свіжому повітрі, в саду

ТРИВАЛІСТЬ:

ЦІЛІ:

- забезпечити чуттєвий і творчий досвід, що поєднує природу і мистецтво в доступному середовищі для людей з особливими потребами.

РОЗВИТОК ДІЯЛЬНОСТІ:

Частина 1 - Сенсорне дослідження:

Ми розділимо учасників на малі групи і роздамо їм кошики для збору природних елементів (листя, квітів, каміння).

У цій частині ми заохочуватимемо їх торкатися, нюхати та спостерігати за кольорами зібраних предметів.

Для учасників з вадами слуху ми можемо надати візуальні пояснювальні матеріали.

Частина 2 - Створення природного мистецтва:

Використовуючи зібрані елементи, кожна група може створити «природний колаж» на фоновому папері.

На цьому етапі ми можемо заохотити їх використовувати фарби, щоб додати кольору до знайдених матеріалів.

Для тих, хто має рухові обмеження, запропонуйте більші пензлі або губки, щоб полегшити нанесення фарби.

Частина 3 - Обговорення та виставка

Після вправи ми організуємо невелику виставку, на якій кожна група продемонструє свій колаж і розповість про свої відчуття від нього.

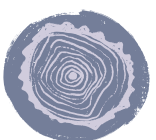
За бажанням, ми можемо виділити місце, де можна буде виставити роботи, щоб усі могли їх оцінити.

На завершення ми проведемо коло обговорення того, чого вони навчилися, що вони відчували під час вправи і що їм найбільше сподобалося.

За бажанням, ми можемо запропонувати здоровий перекус, щоб відсвяткувати завершення вправи.

МАТЕРІАЛИ:

- Нетоксичні фарби та пензлі
- папір з різною текстурою (наждачний папір, целофан, паперові рушники, цигарковий папір)
- природні матеріали (листя, квіти, гілки)
- візочки або кошики для збору предметів
- ящики з піском або землею для тактильного дослідження
- колонка для тихої музики, щоб створити розслаблюючу атмосферу

ВИСНОВОК (з посібника)

Ми сподіваємося, що ця подорож була корисною та надихаючою. Нашою метою було поділитися підходом, в який ми щиро віримо, і зробити його зрозумілим як для професіоналів, так і для всіх зацікавлених. Часто, коли люди думають про освіту на свіжому повітрі, вони уявляють собі великі пригоди в диких місцях: сходження в гори, виживання в лісі чи сплав по річці. Хоча це може включати в себе ці речі, як ви бачили, це набагато більше, ніж це. Це метод, сповнений можливостей, який може створити змістовну діяльність навіть з невеликими ресурсами. Вам не потрібне складне обладнання чи закритий простір - світ природи навколо вас вже має все, що вам потрібно.

Важливо пам'ятати, що природа - це не лише далека пустеля. Відкриті простори в наших містах - парки, сквери та мікрорайони - також мають великий освітній потенціал. Відновлення зв'язку з цими місцями та налагодження міцніших стосунків з місцевим середовищем може відкрити нові двері, розпалити цікавість і створити можливості для спілкування з іншими людьми.

Освіта на свіжому повітрі - це відкриття світу, заохочення до навчання, яке є практичним і партисипативним, а також створення «ефекту снігової кулі». Чим більше людей ми залучаємо, тим більше ми можемо сприяти інклюзії та будувати активні, відповідальні громади. Саме так починаються справжні зміни: з покращення себе і світу навколо нас.

БІБЛІОГРАФІЯ

Розділ 1: Теорія навчання на основі досвіду та підхід до освіти на свіжому повітрі

Агостіні, Ф., Агостіні, Ф., та Фарне, Р. (2014). Освіта на свіжому повітрі: l'educazione si-cura all'aperto. Junior.

Боулер, Д. Е., Бююнг-Алі, Л. М., Найт, Т. М., & Пуллін, А. С. (2010). Систематичний огляд доказів додаткових переваг для здоров'я від перебування в природному середовищі. *BMC Public Health*, 10, 456.

Дальгрєн, Л. О. та Щепанський, А. (1998). Освіта на свіжому повітрі: Літературна освіта та сенсорний досвід.

Дьюї, Дж. (1897). Моє педагогічне кредо. *Шкільний журнал*, 54, 77-80.

Дьюї, Дж. (1938). *Досвід і освіта*. Нью-Йорк: Macmillan Company.

Дональдсон, Г.В., та Дональдсон, Л.Е. (1958). Освіта на свіжому повітрі: визначення. *Журнал здоров'я, фізичного виховання та рекреації*, 17.

Фрейре, П. (1921-1997). *Педагогіка пригноблених*. Нью-Йорк: Континуум, 2000.

Хатті, Д., Марш, Г. В., Ніл, Д., та Едвардс, Г. Е. (1997). Пригодницька освіта та Outward Bound: позакласний досвід, який змінює життя на краще.

Хакслі, А. (1932). *Тексти та приводи: Антологія з коментарями* (с. 5). Серія класичних репринтів.

Колб, Д. (2015). *Експериментальне навчання: досвід як джерело навчання та розвитку* (2. вид.). Пірсон.

Матталуччі, Л. (2010). *Formazione esperienziale e processi riflessivi. Dialoghi. Rivista di studi sulla formazione e sullo sviluppo organizzativo*.

Національний фонд освітніх досліджень в Англії та Уельсі, & Dillon, J. (2005). *Залучення та навчання на свіжому повітрі: Заключний звіт дослідницького проекту «Клас на свіжому повітрі в сільському контексті»*.

Reggio, P. (2010). *Il quarto sapere. Guida all'apprendimento esperienziale* (с. 1-181). Carocci.

Reggio, P. (2014). *La prospettiva dell'apprendimento esperienziale nei contesti formal, non formal ed informal*. U.S.R. Emilia-Romagna Bologna, 27 novembre 2014. Католицький університет - Мілан. Італійський інститут оцінювання - Мілан.

Волш, В., та Голінс, Г. Л. (1976). *Дослідження процесу Outward Bound*. Денвер, Колорадо: Колорадська школа Outward Bound.

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/experience>

https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/experience_1

Список літератури Розділ 2: Інструментарій аутдор-школи: Основні навички для здійснення безпечної діяльності

Avenza Maps. (2022, 18 липня). Де я можу знайти легенду для моєї карти?

Avenza Maps. Отримано 23 жовтня 2024 р.

Кабальєро, Д. (2018). *Manual práctico de orientación con mapa y gps*. Desnivel Ediciones, Мадрид.

Іген, Б. (2014, 7 жовтня). Як читати топографічну карту. Outdoor Blueprint. Отримано 23 жовтня 2024 р. з Eitudela. (n.d.). Орієнтування та картографія. Eitudela. Отримано 10 червня 2024 р.

La brújula vikinga. (n.d.). Barcovikingo. Отримано 23 жовтня 2024 року, Ліптей, А. (2019, 8 травня). Antiguas Tradiciones de la Navegación Polinesica. moeVarua Rapa Nui. Отримано 10 червня 2024 р.

Pons, J. (2008). Tiempo y clima en montaña. Desnivel Ediciones, Мадрид.

Річард, Л. (2016). Вітамін N: Основний посібник з життя, багатого на природу. Algonquin books, Північна Кароліна.

Шимельпфеніг, Т. (2016). Медицина дикої природи NOLS. Stackpole books, Ленхем.

Страйдер. (2019, 8 квітня). Як користуватися компасом для орієнтування. Книга про виживання. Отримано 23 жовтня 2024 р.

Velasco, J. (n.d.). El material que necesitarás en tus expediciones con MOE (I): La gora. Мадридська освіта на свіжому повітрі. Отримано 10 червня 2024 року із зображення 3D карти. Отримано 24 квітня 2024 року,

<https://support.avenzamaps.com/hc/en-us/articles/360042036252-Where-can-I-find-the-legend-for-my-map>

<https://shop.all3dform.com/tematicos-/104-sierra-de-guadarrama.html>

<http://www.etitudela.com/profesores/gcf/orientacionycartografia/02e5c29c871041e06/02e5c29c87115ba15/index.html>

<https://outdoorblueprint.com/read/how-to-read-a-topographic-map/>

<http://madridoutdooreducation.es/el-material-para-tus-expedicione-de-madrid-outdoor-education/>

<https://survivalgearbook.com/how-to-use-an-orienteeing-compass/>

<https://moevarua.com/antiguas-tradiciones-de-la-navegacion-polinesica/>

<https://barcovikingo.com/blog/la-brujula-vikinga/>

Список використаної літератури Розділ 3: Працюємо разом: Група та участь в освітніх заходах на свіжому повітрі

Гарсія, Н. та ін. (n.d.). Сприяння ненасильницьким громадам для екосоціальних переходів. Novact

Хатті, Д., Марш, Г. В., Ніл, Д. Т. та Річардс, Г. Е. (1997). Adventure Education and Outward Bound: Позакласний досвід, який має довготривалі наслідки. Огляд освітніх досліджень, 67(1), 43-87.

Кімбалл, Р. та Бекон, С. Б. (1993). Модель «Виклик дикої природи» (Wilderness Challenge Model). В М. А. Гасс (ред.), Терапія пригод: Терапевтичне застосування програмування пригод. Kendall / Hunting Publishing, Dubuque, IA.

Левін, К. (1948). Вирішення соціальних конфліктів: Вибрані праці з групової динаміки. Harper & Row, Нью-Йорк.

Ліберман, Г. А. та Гуді, Л. Л. (1998). Подолання розриву в досягненнях: використання довкілля як інтегруючого контексту для навчання. Круглий стіл штату з питань освіти та навколишнього середовища, Сан-Дієго, Каліфорнія.

Волш, В. та Голінс, Г. (1976). Дослідження процесу випереджаючого навчання. Публікація Outward Bound.

Список використаної літератури Розділ 4: Шляхи до інклюзії

Андреолі, В. (2014). *Nascere fragili: La fragilità come condizione umana*. Rizzoli.

Бейлі, Р. П. та Ангіт, С. (2022). Концептуалізація інклюзії та участі у просуванні здорового способу життя. Міжнародний журнал досліджень навколишнього середовища та громадського здоров'я, 19(16), 9917.

Б'янкін, Н., та Булгареллі, Д. (2017). 4 Концептуальний огляд інвалідності. Розвиток гри у дітей з інвалідністю, 71-87.

Боулер, Д. Е., Буюнг-Алі, Л., Найт, Т. та Пуллін, А. (2010). Систематичний огляд доказів додаткових переваг для здоров'я від перебування в природному середовищі. *BMC Public Health*, 10, 456.

Браун, С. (2002). Що таке культура інвалідності? Щоквартальник досліджень інвалідності, 22(2).

Cason, D. & Gillis, H. (1994). Освіта на свіжому повітрі: Цілісний підхід до навчання. В *Освіта на свіжому повітрі: Перспективи та стратегії* (с. 25-34). Національна школа лідерства на свіжому повітрі.

Куо, Ф. Е. та Тейлор, А. Ф. (2004). Потенційне природне лікування дефіциту уваги / гіперактивності: Докази національного дослідження. *Американський журнал громадського здоров'я*, 94(9), 1580-1586.

Ліберман, Г. А. та Гуді, Л. Л. (1998). Подолання розриву в досягненнях: Використання довкілля як інтегруючого контексту для навчання. *Круглий стіл «Державна освіта та навколишнє середовище»*.

Пол, Д. С. (2010). Інклюзивна пригода за задумом: Розвиток можливостей у спорті на відкритому повітрі для людей з обмеженими можливостями за допомогою скоординованих досліджень і розробок, орієнтованих на людей, у сфері дизайну та тренінгу (докторська дисертація).

Уеллс, Н. М. (2000). Вдома з природою: Вплив «зеленості» на когнітивне функціонування дітей. *Навколишнє середовище та поведінка*, 32(6), 775-795.

Посібник «Як організувати та провести заняття на свіжому повітрі для груп з різними здібностями»: [Guidebook_print.pdf](#)

<https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-456>

<https://doi.org/10.2105/AJPH.94.9.1580>

<https://doi.org/10.1177/0013916500326005>

<https://www.unicef.org/education/inclusive-education>

<https://en.unesco.org/creativity/interculturality>

<https://ncssfl.org/lfmodules/module5-2/>

<https://springinstitute.org/whats-difference-multicultural-intercultural-cross-cultural-communication/>

<https://www.goabroad.com/articles/study-abroad/why-is-intercultural-learning-important#:~:text=The%20concept%20of%20intercultural%20learning,promote%20understanding%20of%20cultural%20differences.>

<https://www.erasustrainingcourses.com/blog/integrating-outdoor-learning-into-formal-education>

<https://www.erasustrainingcourses.com/blog/outdoor-learning-plus-formal-education-is-a-formula-of-innovative-education>

https://www.who.int/health-topics/disability#tab=tab_1

<https://villanaturalezasolidaria.com/blind-nw>

<https://www.youtube.com/watch?v=qcXJN45wvJA> (16/05/2024)

https://www.ted.com/talks/cara_e_yar_khan_the_beautiful_balance_between_courage_and_fear?subtitle=es

Посилання Розділ 5: Як займатися активним відпочинком на свіжому повітрі

Associazione InCo. (2022). GLOBERS: Посібник для підготовки глобальних громадян. Отримано 24 жовтня 2024 р. з https://drive.google.com/file/d/1-MkoitcG_jy-lf3mfXNjEFoBrSg7gPoE/view

GLOBERS: Посібник для виховання глобальних громадян

Виховання глобального громадянства та методологія соціально-емоційного навчання

Здоров'я, про що ти соромишся запитати

Plusko - HERNÍK. Зажиткові ігри

Разом проти расизму: Навчальний посібник

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПАРТНЕРІВ

MADRID OUTDOOR EDUCATION

МОЕ

МОЕ - це неприбуткова асоціація, заснована у 2018 році з метою надихати людей у нашій громаді відкривати та розвивати свій природний потенціал через складний навчальний досвід задля створення більш стійкого, емпатійного та турботливого світу.

МОЕ працює над тим, щоб зробити філософію експериментальної освіти більш цінованою та поширеною практикою викладання, сприяючи соціальним перетворенням та інноваціям в освітніх процесах нашої спільноти.

Контактна електронна адреса: hola@madridoutdoorededucation.com

Телефон: +34658333531

<http://madridoutdoorededucation.es/>

<https://www.instagram.com/madridoutdoorededucation/>

<https://www.facebook.com/madridoutdoorededucation>

АРММ

Розташована в самому серці Марокко, Асоціація населення гірських районів світу Бні Гарфет (АРММ) є неприбутковою організацією, яка входить до глобальної мережі асоціацій, що займаються зміцненням гірських громад. Наша місія полягає у справедливому та сталому розширенні прав і можливостей місцевих громад, сприяючи розвитку їхніх навичок та ресурсів.

Через різноманітні рекреаційні, освітні та громадські заходи ми сприяємо створенню середовища зростання та співпраці, яке збагачує життя мешканців. Ми віримо в альтернативний і прогресивний підхід, який не лише задовольняє нагальні потреби, але й сприяє довгостроковому розвитку сільських територій.

Наша штаб-квартира розташована в гостинному притулку Хафа Мдіна (<https://www.instagram.com/hafa.mdina/profilecard/?igsh=MzZodXkzMmVzMjh6>), в комуні Лахра, Бні Гарфет, Лараш. Цей стратегічний простір не лише сприяє працевлаштуванню, але й забезпечує ідеальне середовище для розвитку громади. Разом ми працюємо над створенням більш процвітаючого та сталого майбутнього для наших громад, тим самим сприяючи їхньому добробуту та зміцненню. Приєднуйтеся до нас у цій захоплюючій подорожі до змін!

Тел: +212 650-752495

Електронна пошта: apmm.benigarfett@gmail.com

Instagram: https://www.instagram.com/apmm_beni_gorfett/

Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100009839890754>

KERIC

КЕРІК був заснований у 2003 році. Ми є неприбутковою неурядовою організацією, що працює з дітьми та молоддю віком від 7 до 30 років, а також з дорослими в регіоні північної Словаччини - Кисуце. Наша місія полягає в тому, щоб з'єднати наш регіон Кисуце з усім світом і допомогти людям з нашого регіону стати більш відкритими і толерантними по відношенню до інших культур або людей, які відрізняються в будь-якому відношенні (релігія, сексуальна орієнтація, культурне або сімейне походження і т.д.). Це досягається за допомогою неформальних освітніх заходів з міжнародним виміром, молодіжних екскурсій, тренінгів, семінарів, а також приймаючи та відправляючи волонтерів з/до інших країн.

Адреса: Словаччина, Nábřežná 1351, 02201 Čadca

Tel:+421908913995, +421908913994

Електронна пошта: keric@keric.sk

Веб-сайт: www.keric.sk

Facebook: <https://www.facebook.com/KERIC.Cadca>

Instagram: https://www.instagram.com/keric_cadca/

YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCNxHZQsmUAWdaUodmX_VECQ

Linkedin: <https://www.linkedin.com/company/keric/>

Регіональний волонтерський центр міста Кельце

Регіональний волонтерський центр був створений у 1997 році як програма Фонду підтримки місцевої демократії. Основна мета нашої організації - допомогти людям зрозуміти ідею волонтерства та навчити молодь альтернативним способам проведення вільного часу та допомоги іншим. Діяльність Центру зосереджена у трьох напрямках: Волонтерство, Станція: Молодь та Міжнародна мобільність. RCW має акредитацію в YOUTH та ESC.

Адреса: Польща, Кельце, вул. Жеромського 36,25-370

Тел: +48 413621412

e-mail:kontakt@centrumwolontariatu.eu

Веб-сайт: <https://centrumwolontariatu.eu/>

Facebook: <https://www.facebook.com/RCWKielce/>

Instagram: https://www.instagram.com/cw_kielce/

YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCgHmojZy2nIIS15MFT7itYg>

interculturality
NOMADA
empathy
participation
journey
INCLUSION
OUTDOOR EDUCATION
collaboration
experience
knowledge
EMANCIPATION